БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 33 (17.613). • 9 февраль 1980 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

24 ФЕВРАЛЬ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ П. М. МАШЕРОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили Белоруссия меҳнаткашлари учун куч ва резервларнинг улкан кўриги бўлди. Улар партиянинг ленинчасига, коммунистчасига яшаймиз, ишлаймиз ва курашамиз деган даъватига амал қилиб, КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини собитқадамлик билан амалга оширмоқдалар. Сайловчиларнинг КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Петр Миронович Машеров билан 7 февраль куни республика пойтахтида бўлиб ўтган учрашувида шу ҳақда гапирилди. П. М. Машеров Ленин сайлов округидан Белоруссия ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинган.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси якдиллик билан фахрий президиумга сайланди.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — С. М. Киров номидаги Белоруссия технология институтининг ректори В. С. Романов, станоксозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг созловчиси Л. П. Лукашевич, Клумов номидаги 3-шаҳар клиника касалхонасининг терапевт врачи С. Д. Одиноченко ва бошқалар сўзга чиқиб, минскликлар ўнинчи беш йиллик топшириқларини, юксак социалистик мажбуриятларни тўла ҳажмда бажаришга ва В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олишга аҳду паймон қилганликлари ҳақида гапирдилар.

Учрашув аҳли самимий кутиб олган П. М. Машеров нутқ сўзлади. Совет кишилари, деди у, партиямизнинг доно ички ва ташқи сиёсати учун овоз берадилар. КПСС Марказий Комитети, унинг замонамизнинг атоқли сиёсий ва давлат арбоби, тинчлик ва халқлар бахт-саодати учун оташин курашчи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюроси бу сиёсатни амалда муваффақият билан рўёбга чиқармоқда.

П. М. Машеров СССР халқларининг ягона кўп миллатли оиласида Белоруссиянинг ишлаб чиқариш потенциалини муттасил ривожлантиришга оид яққол факт ва рақамлар келтирди. Жумладан, тўрт йил мобайнида саноат маҳсулотининг ўсиши планда белгиланган 30,5 процент ўрнига қарийб 34 процентни ташкил этди. Партиянинг ленинча аграр сиёсати муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда.

Нотиқ халқаро вазият масалаларига, жаҳон империализмининг кескинликнинг юмшатилишини барбод этиш, жаҳон майдонида таркиб топган кучлар нисбатини ўзгартириш, инсониятни «совуқ уруш»нинг мудҳиш замонларига қайтариш йўлидаги уринишларига кўп тўхталиб ўтди. Ленин партияси бошлаб бораётган совет кишилари келажакка комил ишонч ва оптимизм билан қарамоқдалар, тинчлик ва халқлар хавфсизлиги ишини қатъий ва изчиллик билан ҳимоя қилмоқдалар.

Нотиқ сўзининг охирида бундай деди: бўлажак сайлов совет кишиларининг КПСС теварагига мустаҳкам жипслашганлигини, партиянинг синалган раҳбарлигида гениал доҳиймиз ва устозимиз В. И. Ленин кўрсатган йўлдан бориб курашишга ва ғалаба қозонишга шай эканликларини тасдиқловчи шубҳасиз яна бир ёрқин далил бўлади.

(ТАСС).

110

ЛЕНИНЧАСИГА, ЗАРБДОРЛАРЧА ИШЛАЙЛИК!

ИЛҒОР ЧОРВАДОРЛАРГА — БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан социалистик мусобақанинг 1980 йил январь ойи якунларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқларини қуйидагиларга беришга қарор қилдилар:

—**Қашқадарё области** (область партия комитетининг секретари ўртоқ Ғойибов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Элбоев, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Жабборов). Бу область гўшт тайёрлаш квартал ҳажмини 115,1 процент, сут тайёрлашни 48,7 процент ва тухум тайёрлашни 63,3 процент бажарган. Байроқ Фарғона областидан олиб берилади;

— **Сурхондарё области** (область партия комитетининг секретари ўртоқ Каримов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Туробов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Бердиев). Бу область гўшт тайёрлаш квартал ҳажмини 100,1 процент, сут тайёрлашни 37,7 процент ва тухум тайёрлашни 40,7 процент бажарган. Байроқ Тошкент областидан олиб берилади;

—Бухоро областининг **Ғиждувон района** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Раҳимов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Мақсудов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Қобилов). Бу район гўшт тайёрлаш квартал ҳажмини 126,3 процент, сут тайёрлашни 68,1 процент ва тухум тайёрлашни 108,3 процент бажарган. Байроқ Бухоро областининг Конимех районидан олиб берилади.

— Қорақалпоғистон АССРнинг **Шуманай района** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Шарипов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Орзиев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Елтезеров). Бу район гўшт тайёрлаш квартал ҳажмини 142,9 процент, сут тайёрлашни 69,4 процент ва тухум тайёрлашни 32,2 процент бажарган. Байроқ Сурхондарё областининг Гагарин районидан олиб берилади;

—Тошкент областининг **Тошкент района** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Толипов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Абдувалиев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Усмонова). Бу район гўшт тайёрлаш квартал ҳажмини 161,9 процент, сут тайёрлашни 38,7 процент ва тухум тайёрлашни 198 процент бажарган. Байроқ Қашқадарё областнинг Ульянов районидан олиб берилади.

—Бухоро область **Ромитан районидаги Нариманов номли колхоз** (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ Ҳасанов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ҳамроева). Бу колхоз давлатга гўшт сотиш ярим йиллик ҳажмини 190 процент, сут сотиш квартал ҳажмини 34 процент, тухум сотишни 59 процент бажарган. Байроқ Хоразм область Боғот районидаги Нариманов номли колхоздан олиб берилади.

—Фарғона область **Тошлоқ районидаги «Оқолтин» колхози** (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ Эгамбердиев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Нурматов). Бу колхоз давлатга гўшт сотиш ярим йиллик ҳажмини 135 процент ва сут сотиш квартал ҳажмини 48 процент, тухум сотишни 136 процент бажарган. Байроқ Андижон область, Бўз районидаги Энгельс номли колхоздан олиб берилади.

— Сирдарё область **Ворошилов районидаги Сирдарё колхозлараро молларни сўқимга боқиш пункти** (пункт директори ўртоқ Бездетний, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Бичков, маҳаллий комитет раиси ўртоқ Нарзиқулов). Бу пункт давлатга гўшт топшириш квартал планини 88 процент, шу жумладан январь ойи планини 235 процент бажарган, қорамолнинг гўштга топшириш ўртача вазнини 487 килограммга етказган. Байроқ Қорақалпоғистон АССР Беруний районидаги Навоий номли колхоздан олиб берилади:

—Жиззах область **Бахмал районидаги «Рассвет» совхози** (совхоз директори ўртоқ Сулаймонов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Саримсоқов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Қаршиев). Бу совхоз давлатга гўшт топшириш ойлик планини 142,5 процент бажарган. Байроқ Самарқанд область Нурота районидаги «Нурота» совхозидан олиб берилади.

—Хоразм область **Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли совхоз** (совхоз директори ўртоқ Ким, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қурбонов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Муродов). Бу совхоз давлатга гўшт топшириш квартал ҳажмини 135 процент, сут топширишни 64 процент бажарган. Байроқ Сирдарё область Оқолтин районидаги У. Юсупов номли совхоздан олиб берилади.

— Самарқанд областидаги **Каттақўрғон зотли паррандачилик репродуктори** (директори ўртоқ Ашурбоев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Зиётов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Туренко). Бу зотли паррандачилик репродуктори давлатга гўшт топшириш квартал планини 56,8 процент, тухум топширишни 42,4 процент бажарган. Байроқ Тошкент областидаги Бўстонлиқ паррандачилик фабрикасидан олиб берилади;

— Самарқанд область **Булунғур районидаги «Узплодоовошчвинпром» бирлашмасига қарашли Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги номли совхоз** (совхоз директори ўртоқ Шералиев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Турсунова, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Раҳимов). Бу совхоз давлатга гўшт топшириш ярим йиллик ҳажмини 121 процент, сут топшириш квартал ҳажмини 47 процент ва тухум топширишни 81 процент бажарган. Байроқ Наманган областидаги «Заркент» совхозидан олиб берилади;

— Жиззах область **Дўстлик районидаги «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли К. Раҳимов номли совхоз** (совхоз директори ўртоқ Жўрақулов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Эргашев, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Мамадазизов). Бу совхоз давлатга гўшт топшириш ярим йиллик ҳажмини 147 процент ва сут топшириш квартал ҳажмини 32 процент бажарган. Байроқ Жиззах область Мирзачўл районидаги «Партия XXIV съезди» совхозидан олиб берилади;

— Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитетининг **«Балиқчи» балиқ саноати экспериментал-намуна ишлаб чиқариш бирлашмаси** (бош директори ўртоқ Труш, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Аҳмедов, касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Ҳамитов). Бу бирлашма балиқ овлаш ойлик планини 102,2 процент, балиқ маҳсулотлари етказиб бериш ойлик планини 118,6 процент, фойда олиш планини 106,1 процент, меҳнат унумдорлигини ошириш планини 102,4 процент бажарган. Байроқ Жиззах балиқ комбинатидан олиб берилади;

— Самарқанд областидаги **Пайариқ район Челек матлубот жамиятининг молларни сўқимга боқиш хўжалиги** (матлубот жамиятининг раиси ўртоқ Қаршиев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Сафарова, маҳаллий комитет раиси ўртоқ Мамасолиев, молларни сўқимга боқиш хўжалигининг директори ўртоқ Сатторов). Бу хўжалик молларни боқувга қўйиш ойлик планини 145 процент, гўшт етиштириш планини 144 процент, фойда олиш планини 150 процент бажарган. Байроқ Фарғона областидаги Киров район матлубот союзининг молларни сўқимга боқиш хўжалигидан олиб берилади.

БАҲОР ТАРАДДУДИ

Республикамиз далаларида, устахоналарида иш қизғин. Шонли пахтакорлар эса мўл ҳосилга мустаҳкам замин яратмоқдалар. Механизаторларимиз иш қуролларини созлашяпти. Суратда: Андижон районидаги «Ленинград» колхозининг илғор бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасанча Аҳмедов (ўнгда) механизаторлардан Худойберди Хусанов ва Рўзибой Тўхтаев билан ремонтдан чиқарилган сеялкаларнинг сифатини кўздан кечирмоқда.

Р. Ашуров фотоси.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкент области меҳнаткашларидан қарийб беш минг киши ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарди, тошкентликлардан 50 минг киши В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача шахсий беш йиллик планларини адо этганликлари тўғрисида рапорт беришга аҳд қилди. Область касаба союзларининг 8 февраль куни Тошкентда бўлиб ўтган X союзлараро конференциясида ана шу рақамлар келтирилди. Область касаба союзлари Советининг раиси А. В. Бранлов конференцияда доклад қилди.

Область касаба союзлари ўнинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун курашда меҳнаткашларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишга сабот билан интилаётганликлари конференцияда таъкидлаб ўтилди. Кўпгина корхоналарда доимий ишлайдиган кенгашлар фаолияти активлашди. Ўтган йилнинг ўзидагина бу кенгашлар 52 мингдан кўпроқ таклиф киритди. Натижада ҳозиргача бир неча миллион сўм тежаб қолинди. Касаба союз активлари тежамкорлик жамоат кўрикларини ўтказдилар. Натижада чорак миллиард киловатт-соат электр энергияси, 116 минг тонна шартли ёқилғи, қарийб 30 минг тонна қора ва рангли металл тежаб қолинди.

Кўпгина касаба союз ташкилотлари меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш, уларнинг дам олишини ташкил этиш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қиладиган бўлиб қолдилар. Шу беш йилликнинг ўзида касаба союзларининг ташаббуси ва фаол иштироки билан областда 12 та санаторий-профилакторий очилди, ўшанча санаторий-профилакторийнинг қурилиши ниҳоясига етай деб қолди. Касаба союзларнинг клубларида, маданият уйлари ва саройларида, кутубхоналарида ғоявий-сиёсий ишлар кучайтириб юборилди.

Сўзга чиққан нотиқлар партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми талаблари асосида касаба союз ишининг савиясини янада ошириш зарурлиги ҳақида гапирдилар. Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ҳар томонлама ошириш, ленинча шанбаликка пухта тайёргарлик кўриш учун социалистик мусобақани авж олдиришга алоҳида эътибор берилди. Қишлоқ жойларида, айниқса колхозларда касаба союзларининг фаолиятини такомиллаштириш муҳим эканлиги уқтириб ўтилди.

Конференцияда ВЦСПС секретари А. В. Викторов нутқ сўзлади.

Конференция область касаба союзлари Советининг янги составини сайлади.

Конференция ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, шунингдек, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

«ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ»НИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

8 февраль куни Тошкентда «Главсредазирсовхозстрой» партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари — Ўзбекистон, Тожикистон ва Қирғизистон территориал бошқармалари, бирлашмалари, трестлари, механизациялашган кўчма колонналарининг раҳбарлари ва етакчи мутахассислари, қурилиш индустрияси, транспорт, лойиҳа-қидирув ва конструкторлик ташкилотларининг вакиллари, қўриқ ерлардаги совхозларнинг ходимлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари ўтган йилги ишлаб чиқариш-хўжалик ишларининг якунларини ҳамда 1980 йилги ва умуман беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш вазифаларини муҳокама қилдилар. «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи Н. Р. Ҳамроев доклад қилди.

Йиғилиш иштирокчилари 1980 йил учун социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Капитал маблағ сарфлаш планини муддатидан илгари, 28 декабргача, бажариш, қўшимча равишда 6 миллион сўм маблағ ўзлаштириш ва йиллик пландан ташқари 5,5 миллион сўмлик пудрат ишларини бажариш мўлжаллаб қўйилди.

Мажбуриятларда 55 минг гектардан кўпроқ суғориладиган янги ерларни ишга туширишни таъминлаш, 3,8 минг бошдан зиёд қорамолни боқиш учун мўлжалланган чорвачилик комплексларини ишга тушириш кўзда тутилади.

Янги техникани, илғор технологияни жорий этиш, иш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш йўли билан қурилишда меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш ва монтаж ишларининг планда белгиланган таннархини пасайтиришга, қурилиш-монтаж ишлари йиллик ҳажмининг қарийб 50 процентини бригада пудрати усулида бажаришга қарор қилинди.

Қўриқ районлар қурувчиларининг, саноат корхоналари ишчилари ва қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг маданий-маиший шароитларини яхшилаш мақсадида жами саҳни 389 минг квадрат метр келадиган уй-жойлар, 2820 ўринли мактабгача болалар муассасалари, 4274 ўринли умумий таълим мактабларини қуриб, фойдаланишга топшириш мўлжаллаб қўйилди.

Йиғилишда «Главсредазирсовхозстрой» корхоналари ва ташкилотларининг барча ходимларига мурожаат қабул қилинди. Бу мурожаатда В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун мусобақани янада кенг авж олдиришга даъват этилади. «Главсредазирсовхозстрой»нинг 200 минг кишилик коллективи ўз олдига қўйилган вазифаларни бажариш учун бутун куч-ғайратини сарфлайдилар, деб ишонч билдирилади.

Йиғилишда СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрининг ўринбосари В. Ф. Моховиков нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИН ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДА

Москвада Г. М. Марков раислигида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг сессияси очилди.

Комитет турли ташкилотлар томонидан тақдим этилган номзодлар билан танишиб чиқиб ва уларни муҳокамадан ўтказиб, 1980 йилги Ленин мукофотларини олиш конкурсида бундан буён қатнашадиган ишларни танлаб олади.

АБУ АЛИ ИБН СИНО ТАВАЛЛУДИНИНГ 1000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

8 февраль куни Тошкентда ўрта аср шарқининг алломаси Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллигига тайёргарлик ва уни ўтказиш республика ташкилот комитетининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев олиб борди.

Ташкилот комитети Бухоро областида юбилей объектларининг қандай қурилаётганлиги тўғрисида, шунингдек Тошкент ва Самарқанд шаҳарларида шу йил куз фаслида нишонланадиган тарихий санага тайёргарликнинг бориши тўғрисида республика министрликлари ва идоралари раҳбарларининг ахборотларини тинглади.

(ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

93-ИХТИСОСЛАШГАН ТРЕСТНИНГ ЧИРЧИҚДАГИ «ПРОМТЕХМОНТАЖ» МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ СЛЕСАРЬ-МОНТАЖЧИЛАР БРИГАДИРИ ЎРТОҚ М. АБДУРАШИТОВГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи электр ёрдамида пўлат эритиш цехи ва сирланган идишлар цехи биринчи навбати технология асбоб-ускуналарини монтаж қилишда жуда катта ишлаб чиқариш муваффақиятларига эришганлиги учун Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли 93-ихтисослашган трестнинг Чирчиқдаги «Промтехмонтаж» монтаж бошқармаси слесарь-монтажчилар бригадири ўртоқ Мажит **Абдурашитовга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин ордени** ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1980 йил 8 февраль.

19 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

Қўқон локомотив депосининг коллективи москваликларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб «Қизил шанбалик»ка қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Депонинг ҳар бир поезд бригадаси ўзларининг иш графикларини қайта кўриб чиқдилар ва меҳнат байрамигача шанбалик ҳисобига бир составни бепул манзилга етказишга қарор қилдилар. Шунингдек, 19 апрель куни энг яхши локомотив бригадалари олтита эстафета поездини ва қирқта оғир юкли составни рекорд тезликда бошқаришга аҳд қилдилар. Ана шу поездларда нормадан ташқари қарийб йигирма минг тонна халқ хўжалик юклари ташиб берилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлигига номзод илғор машинист Николай Владимирович Патрин бошлиқ бригада ленинчи коммунистик шанбалик ҳисобига дастлабки рейсни манзилга етказди. Депонинг бошқа илғор транспортчиларидан А. Демин ва И. Алимов бошлиқ локомотив бригадалари ҳам депутатликка номзоддан ўрнак олиб шанбалик ҳисобига рейс ўтказдилар. Депонинг ремонт бўлими ходимлари ҳам шу куни катта ҳажмдаги ишларни бажарадилар. Улар ремонтдан чиқарилган иккита тепловоз, ўнлаб технология асбоб-ускуналарини тайёрлаб берадилар.

КОНЧИЛАР ШИЖОАТИ

Полвонтош нефть конининг коллективи ҳам коммунистик шанбаликка пухта ҳозирлик кўрмоқда. Кончилар шу куни ҳар қачонгидан ҳам юксак унумдорликка эришиш учун муҳим тадбирларни белгиламоқдалар.

Нефть ва газ конлари қудуқларини ремонт қилувчи мазкур Полвонтош конторасининг Константин Кобанов бошлиқ бригадаси В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига меҳнат қилиб, йил бошидан буён пландан ташқари ўнта қудуқни ремонт қилишга эришди. Бригада биринчи квартал учун белгиланган иш ҳажмини муддатидан илгари бажариб қўйди. Тажрибали ремонтчилардан Давронбой Каримов, Абдураҳмон Иброҳимов, Мамасоли Абдураҳмонов каби илғорлар ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлиб ишламоқдалар.

Коллектив қолоқларсиз ишлаш ҳаракатини кенг авж олдириб меҳнатда ана шундай ютуқларни қўлга киритишга эришмоқда.

«Андижаннефть» нефть қазиб чиқариш бошқармасида уларнинг бу ташаббуси кенг ўрганилмоқда. Ўнлаб илғор бригадалар улар изидан бориб меҳнатда кўпдан-кўп марраларни эгалламоқдалар.

ЭКОНОМИКАНИНГ ЭНГ МУҲИМ ТАРМОҚЛАРИГА — КОМСОМОЛ ҒАМХЎРЛИГИ

Ўзбекистон машинасозлигида, қурилишида, химия ва енгил саноатида юз минглаб йигит ва қиз меҳнат қилмоқда. Қишлоқ меҳнатчилари орасида серғайрат ёшлар кўп. Пахта, шоли, сабзавотдан мўл ҳосил олаётган донгдор миришкорлар орасида ёшларнинг ҳам номлари тилга олинмоқда. Жиззах ва Қарши даштларини ўзлаштириш, Сирдарё ГРЭСи ва Бекободдаги электр ёрдамида пўлат эритиш комплекси, Андижон ва Талимаржон сув омборлари қурилиши каби беш йилликнинг энг муҳим объектлари комсомолнинг йилномасидан мустаҳкам ўрин олди. Халқ хўжалигини янада ривожлантиришга ёшларнинг янада салмоқлироқ ҳисса қўшишлари учун нималар қилмоқ керак? Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг 8 февраль куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида шулар ҳақида гаплашиб олинди. Пленумда КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумининг қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумдаги нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалар асосида халқ хўжалигининг энг муҳим тармоқларига оталиқ қилиш самарадорлигини янада ошириш соҳасида комсомол ташкилотларининг вазифалари муҳокама қилинди. Республика комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов доклад қилди.

Сўзга чиққан нотиқлар комсомолларни, йигит ва қизларни партия ўртага қўйган вазифаларни бажаришга, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олишга сафарбар қилиш соҳасидаги сиёсий ва ташкилотчилик ишини кенг миқёсда авж олдириш — комсомолнинг биринчи галдаги вазифаси эканлигини таъкидлаб ўтдилар. Ёшларни социалистик мусобақага кенг равишда жалб этишга, планларни ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш, уюшқоқлик ва интизомни ошириш учун курашга асосий эътибор бериш лозим, деб уқтирилди пленумда.

Пленум комсомол ташкилотларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV пленуми қарорлари асосида жамоат чорвачилигини янада жадал ривожлантириш соҳасидаги вазифаларини кўриб чиқди. Пленум қатнашчилари фермаларнинг, ем-хашак тайёрлаш коллективларининг ёш меҳнатчиларини «Чорвачилик — комсомолнинг зарбдор иши» деган ватанпарварлик ҳаракатига янада активроқ қўшилишга чақирдилар. Комсомол-ёшлар бригадаларига бирлашган ёш чорвадорлар меҳнатда энг юқори кўрсаткичларга эришаётганликлари пленумда таъкидлаб ўтилди. Республика колхоз ва совхозларида ҳозир 1600 дан ортиқ мана шундай коллектив бор. Республикада зарбдор комсомол қурилишлари деб эълон қилинган 60 та энг муҳим чорвачилик объектини барпо этиш комсомол ташкилотларининг диққат марказида туриши лозим.

(ЎзТАГ).

АГИТАТОРНИНГ ТАЪСИРЧАН СЎЗИ

24 ФЕВРАЛЬ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Шу кунларда бутун мамлакатимиздаги каби районимизда ҳам Советларга сайловлар муносабати билан сайловолди тайёргарлик ишлари кучайтириб юборилди. Ҳозирги кунда агитпунктлар ташкилий ва оммавий-сиёсий ишлар маркази бўлиб қолди. Район партия комитети уларнинг ишини тўғри ташкил қилиш ва янада жонлантириш мақсадида декабрь ойида агитпункт мудирлари, агитколлективлар раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотлари секретарлари билан семинар ўтказди. Семинар қатнашчилари сайловолди оммавий-сиёсий ишлар ҳақида маслаҳатлашиб, агитпунктларнинг иш режаларини белгилаб олдилар. Маслаҳатлар яхши натижа берди. Меҳнат коллективларида, аҳоли турар жойларида ўтказилаётган оммавий-сиёсий ишлар янада жонлантирилди. Районимиздаги 462 нафар агитатор, 175 сиёсий ахборотчи, лектор, сиёсий докладчиларнинг фаолияти янада активлашди. Улар КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми, СССР, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР Олий Советлари сессиялари қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида баён қилинган партиянинг илҳомбахш сўзини оммага етказишда жонбозлик қилмоқдалар.

«Намуна» колхози меҳнаткашлари орасида оммавий-сиёсий ишларни намунали олиб бораётган агитатор —ўтган мавсумда 350 тонна «оқ олтин» тўккан таниқли механик-ҳайдовчи Тўхта Нурумова ҳам иши, ҳам сўзи билан ҳамқишлоқларига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда беш йилликнинг ўтган йилларидагидан ҳам юқори натижаларга эришишга ёрдамлашмоқда. Ўтказилаётган ленинча ўқишлар, савол-жавоб кечалари, меҳнат илғорлари, уруш ветеранлари билан учрашувлар сайловчиларда яхши таассурот қолдирмоқда.

1975 йилги Ўзбекистон ССР Олий Советига ва 1977 йилги маҳаллий Советларга сайловлардан буён ўтган давр ичида районимизда улкан ўзгаришлар рўй берди. Элликқалъа массиви ўзлаштирилиб, боғ-бўстонга, кенг пахтазорларга айлантирилди. Янги район барпо қилинди. Ҳозирги кунда Ёнбошқалъа ва Қумбосган массивларида янги ерларни ўзлаштириш тезкорлик билан олиб борилмоқда. Бу ерларда қўриқ совхозлар ташкил қилиниб, янги посёлкалар бунёд этилмоқда. Ўтган йили Ёнбошқалъа массивидаги «Партия XXV съезди» совхозининг азамат пахтакорлари давлатга 4200 тонна қўриқ пахтаси сотиб улкан марраии эгалладилар. «Ленинизм» совхози пахтакорлари автоном республикада биринчилар қаторида беш йиллик пахта топшириш планини ошириб бажарди. Районимизнинг тўртта хўжалик ва 45 та бригадаси 55 центнердан, 6 хўжалик ва 74 бригада 50 центнердан ошириб ҳосил олди. Район бўйича ҳар гектар ердан 43,8 центнердан ҳосил кўтариб, ялпи ҳосилни 50 минг тоннадан оширдик. Бу пландагидан 8 минг тонна кўпдир. Пиллакорлар, сабзавоткор, боғбон ва чорвадорларимиз ҳам ўтган йили катта ютуқларга эришдилар. Шунингдек, район саноат, қурилиш, транспорт, савдо ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили вазифаларини шараф билан адо этдилар.

Ана шу ютуқларимизни халқ ўртасида пропаганда қилиш, СССР, Ўзбекистон ССР Конституциясида кўрсатилган қонун-қоидалар халқ ишида мужассамлашаётганини фактлар билан очиб бериш бизларнинг сайловларга тайёргарлик давридаги энг муҳим ишимизнинг биридир.

Қишлоқ хўжалик техникуми қошидаги агитпункт ҳамиша сайловчилар билан гавжум.

Яқинда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, донгдор пахтакор Норбой Рўзимбетов, пахта тозалаш заводи мастери, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутатлигига номзод И. Давлатов, меҳнат ветерани И. Жуманиёзовлар билан ўтказилган учрашувлар ёш сайловчиларда яхши таассурот қолдирди. Агитаторлардан Ю. Бекжонов, Ю. Раҳимбоев, Г. Сейтниёзовларнинг «Совет сайлов системаси», «СССР гражданларининг ҳуқуқлари», «Республикамиз ва районимиз сайловдан сайловгача» темаларида, халқаро аҳвол тўғрисида, жамиятимизнинг ахлоқий ва маънавий бойлигини намоён қилувчи, совет жамияти ва давлат тузуми афзалликларини тушунтирувчи лекция ва суҳбатлари барчага манзур бўлмоқда.

Агитпунктда ҳар бир лекция ва суҳбатдан кейин махсус залда ҳужжатли ва бадиий фильмлар намойиш қилинади. Ҳаваскорлар тўгараги қатнашчиларининг иштирокида концерт кўрсатилади.

Сайловолди тушунтириш ишларини аҳолининг яшаш жойида олиб бориш алоҳида аҳамиятга эга. Чунки, сайловчиларимизнинг бир оз қисмини пенсионерлар ва уй бекалари ташкил қилади. Бу борада шаҳардаги Луначарский номли, Гагарин номли мактаблар, пахта тозалаш заводи, 25-ўрта махсус билим юрти, «Коммунизм», Энгельс номли, Димитров номли колхозлардаги агитпунктларда иш юқори савияда ташкил қилинган. Бу агитпунктларда ҳар бир агитатор, сиёсий ахборотчи, пропагандистга маълум участка бириктилиб, улар сайловчилар орасида сиёсий-тушунтириш ишлари олиб борадилар. Агитация ходимларидан Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчилар И. Аннамуродов, О. Самандарова, Е. Андреева, Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Ч. Мерелов, З. Шерлановлар сайловчилар хонадонларида тез-тез бўлиб, уларни депутатликка номзодлар ҳақида, сайлов ҳақидаги қонунлар, СССР Конституцияси, Ўзбекистон ССР Конституцияси ва Қорақалпоғистон АССР Конституцияси ҳақидаги материаллар билан таништиришмоқда ва якка тартибда суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Район партия ташкилотларининг шу кунлардаги ҳар бир иши улар учун катта имтиҳондир. Сайлов кампаниясида бирорта киши четда қолмаслиги учун оммавий-сиёсий ишларга агитация ходимлари билан бир қаторда хўжалик ва ташкилот раҳбарлари, коммунистлар, комсомоллар, касаба союз ходимлари ва бошқа активистлар ҳам жалб қилинган. Улар олиб бораётган ғоявий-сиёсий, тарбиявий ишлар ишлаб чиқариш коллективларида сайловолди меҳнат вахтасининг авж олишига ҳам хизмат қилмоқда. Ҳар бир ишчи, хизматчи, колхозчи Советларга сайловлар кунини меҳнатда юқори кўрсаткичлар билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқда. Қишлоқ хўжалик ходимлари 1980 йил ҳосили учун қишки тайёргарлик ишларини кучайтирмоқдалар. Қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи ўн биринчи беш йиллик ҳисобига, «Кирккизсовхозстрой» трестига қарашли 28-29-механизациялаштирилган кўчма колонналар коллективлари 1980 йилнинг учинчи квартали, 115-автобаза корхонаси, Қорақалпоғистон республика матлубот кооперацияси коллективлари шу йилнинг март ойи ҳисобига ишламоқдалар. Шахсий беш йиллик планларини бажарган меҳнат илғорлари кўплаб топилади.

Ишончимиз комилки, районимиз меҳнаткашлари ҳам Советларга сайловлар кунини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оладилар. Бутун дунёда тинчлик учун, севикли Ватанимизнинг иқтисодий қудратини янада ошириш, коммунизм қурилиши йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилажакларини изҳор этиб, халқимизнинг энг ишончли ва муносиб фарзандлари учун якдиллик билан овоз берадилар.

Л. ОЛЛОШУКУРОВА,
Тўрткўл район партия комитетининг секретари.

ЖАМОАТЧИ, МУРАББИЙ...

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

Бу воқеа ёз кунларининг бирида юз берган эди. Ҳанифа Отабоева ишга келиб, дастгоҳларни кўздан кечираётган эди, ёнгинасида қадам товушлари эшитилди. Қараса — мастер. Унинг ёнида эса ёшгина бир қиз ийманибгина турибди.

— Танишиб қўйинглар,— деди мастер Ҳанифага жилмайиб боқаркан, — янги шогирдингиз...

Тўқувчи Ҳ. Отабоева ўзига жавдираб қараб турган қиз билан самимий кўришди. Қаердан эканлиги, мактабни қачон битирганини суриштирди. Устоз ва шогирднинг биринчи иш куни худди мана шундай самимият билан бошланди.

Янги шогирд уқувлигина экан. Мураббийнинг ҳамма гапларини тезда пайқаб-илғаб олар, қусурларни тезгина тузатарди. Ҳанифа қизнинг чаққон ҳаракатлари, тўқув ишлари сир-асрорларини тезроқ ўрганиб олишга бўлган иштиёқини сезиб, ўзининг ҳам шогирдлик йилларини эслаб кетарди.

... У Қўқондаги шойи тўқиш фабрикасига 1973 йили ишга келганди. Корхонанинг пешқадам, тажрибали тўқувчиси Ҳалима Ҳайитбоева унга мураббийлик қила бошлади. Эсида, шошибми, ҳаяжонданми, бир оз хатога йўл қўйса, устози бу хатони бошқа такрорламаслик йўлларини содда қилиб, яхши гаплар билан тушунтирарди. Уч ой ичида бинойидек тўқувчи бўлиб қолган Ҳанифа мустақил ишга ўтди. Бир ярим-икки йил орасида унинг номи пешқадам, ташаббускор ишчилар қатори оғизга тушди.

Ёш ишчи фабрика қучоғида ўзи босиб ўтган олти-етти йиллик иш фаолиятига назар ташлар экан, бу давр қизғин изланишлар, дастгоҳ устидаги баҳсу мунозаралар, ҳаяжонли воқеаларга бой эканлигини аниқ ҳис этади. Бинобарин, битта дастгоҳдан бешта дастгоҳда ишлашга ўтиш жараёнида ҳар бир ишчи озмунча куч-ғайрат сарфлайдими! Ўтган йиллар Ҳанифа учун худди ана шундай мураккаб, айни вақтда завқли йўлларни босиб ўтган давр бўлди.

Ҳозир моҳир тўқувчи Ҳ. Отабоева беш дастгоҳни маҳорат билан бошқариб, энг яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Сменада у нормадаги 23 ўрнига 26 метрга етказиб шоҳи газлама тўқимоқда. Вақтдан ютиш, хом ашёдан тежаб-терғаб фойдаланиш, юксак сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш борасида бу новатор ишчи тўплаган бой тажриба кўпчиликнинг мулкига айланмоқда. Ҳозир Ҳанифа Отабоева саксонинчи йилнинг иккинчи ярми ҳисобига ишламоқда.

Фабрикада фаол жамоатчи сифатида танилган пешқадам ишчи 2-бригаданинг комсомол ташкилотчиси ҳамдир. У мураббий сифатида бешта ёш ишчига касб-ҳунар ўргатди.

Ўзим меҳрибон устозлар қўлида камол топганим учун, — дейди Ҳанифа, — ёшларга мураббийлик қилишни бир умрлик бурчим деб биламан.

Ўзининг энг яхши фазилатлари билан ҳурмат-эътибор қозонган Ҳанифа Отабоевага эл-юрт катта ишонч билдирди. У 410-Ленинград сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди. Эл-юрт новатор ишчи, толмас ва меҳрибон мураббий Ҳанифа Отабоева бу ишончни сўзсиз оқлайди, деб умид қилмоқда.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИЛЬИЧ ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

110 йил

В. И. ЛЕНИН ТАҚДИРИМИЗДА

Партиямиз, маданий ҳаётимиз тарихида улуғ доҳий сафдошларининг жумладан, Туркистон халқлари тарихида ўчмас из қолдирган Пантелеймон Николаевич Лепешинскийнинг ҳам алоҳида ўрни бор. Рус революцияси арбоби П. Н. Лепешинский (1868—1944) революцион фаолияти учун 1895 йил декабрида қамоққа олинади ва 1897 йил февралда 3 йилга Енисей губерниясига сургун қилинади.

В. И. Ленин ва Н. К. Крупская Красноярск губерниясидаги Шушенское қишлоғида сургунда эканликларида П. Н. Лепешинский ва унинг рафиқаси Лепешинская билан танишадилар ва умрларининг охирига қадар оилавий дўстлик иплари билан боғланадилар.

1917 йил Февраль ва Октябрь революцияларининг актив қатнашчиси, Октябрь революциясидан сўнг РСФСР Маориф халқ комиссарлиги коллегиясининг аъзоси бўлган Пантелеймон Николаевич ягона меҳнат мактаблари низомини ишлаб чиқишда актив қатнашди.

П. Н. Лепешинский 1920 йилнинг февраль — ноябрида Туркистон АССР Маориф халқ комиссарлигида ишлайди. У кейинчалик ўз хотираларида Тошкентга кетишдан олдин В. И. Ленин билан махсус учрашганлиги, революция доҳийсидан йўл-йўриқ ва маслаҳатлар олганлиги, ўз фаолиятида унга қатъий амал қилганлигини мароқ билан эслайди.

Туркистонда Октябрь революциясининг дастлабки йиллари маориф иши оғир аҳволда эди. Таълим-тарбия ишлари талабларига жавоб берадиган мактаб бинолари жуда оз, ўқитувчилар, программа ва дарсликлар етишмас, бир қанча фанлардан эса дарсликлар мутлақо йўқ эди.

Маориф ишидаги бундай камчиликларни бартараф қилиш учун П. Н. Лепешинский тинимсиз ишлади. У Маориф халқ комиссарлигида аввал мактаблар бўлимида ишлайди. 1920 йил 21 февралда эса Маориф халқ комиссарлигининг органи «Вестник просвещения и коммунистической культуры» журналига редактор қилиб тайинланди.

Шуни ҳам айтиш керакки, ўша вақтда ўлка Маориф халқ комиссарлигининг баъзи раҳбарлари ўз фаолиятларида жиддий хатоларга йўл қўйдилар. Бу аҳволни тузатишга Пантелеймон Николаевич катта ҳисса қўшди. Унинг раислигида Тошкентнинг янги шаҳар қисми мактабларидаги ғоявий-сиёсий тарбия ишлари ўрганиб чиқилиб, муҳим тадбирлар белгиланди.

Туркистон АССР Маориф халқ комиссарлигининг 1920 йил 25 апрелида ўтган коллегиясида Лепешинскийнинг ташаббуси билан республика халқ маорифи бўлимлари мудирларининг съездини чақириш ҳақида қарор қабул қилинди. Бу съезд ўша йилнинг май ойи охирида ўтказилиб, халқ маорифи соҳасидаги энг муҳим масалалар — ўқитувчилар тайёрлаш, дарслик ва қўлланмалар нашр қилиш юзасидан катта ва муҳим тадбирлар ишлаб чиқилди ва изчиллик билан амалга оширилди. Жумладан, Туркистон Республикаси Халқ Комиссарлари Советининг буйруғи билан 1920 йил сентябридан бошлаб Тошкентда К. А. Тимирязев номидаги маориф институти очилди ва у 1921 йилда Туркистон университети факультетига айлантирилди.

1920 йил 7 августида П. Н. Лепешинский раислигида ўтган Маориф халқ комиссарлигининг коллегия мажлисида саводсизликни тугатиш масаласи кўрилиб, унда маҳаллий тиллардан бири ёки рус тилида хат-савод чиқариш зарурлиги ҳақида қарор қабул қилинган. Шу муносабат билан фақат болалар учун эмас, балки катталарга ҳам махсус алифбе китоблари нашр қилина бошланган. Масалан, ўша йили ўзбек тилида «Катталар йўлдоши» деган дарслик нашр қилинган.

1920 йил 6 ноябрдаги коллегия мажлисида «Маҳаллий тилларнинг имлоси» масаласи муҳокама қилинади. Бу масала юзасидан республика кенгашлари ўтказиш зарур деб топилади. Ўзбек тили ва имлоси юзасидан республика кенгаши Лепешинский Москвага қайтиб кетганидан кейин, яъни 1921 йилнинг январь ойи бошида Тошкентда ўтган. Бу қурултой қатнашчилари доҳий В. И. Ленин ва РСФСР Маориф халқ комиссари А. В. Луначарский номига табрик хати йўллаганлар.

Шундай қилиб, П. Н. Лепешинский Туркистонда совет мактаблари ишини йўлга қўйиш ва ривожлантиришга бошчилик қилган ленинча коммунистлардан ҳисобланади.

И. АБДУЛЛАЕВ,
педагогика фанлари кандидати.

Тошкент ёғ-мой комбинати коллективи ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 65 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Чапдаги суратда: корхонанинг ветеран ишчиларидан бири, ўсимлик мойи оқловчиси Зоя Абдувалиева.

* * *

Қўқон пойафзал фабрикаси бичиқчиси Қутбиддин Қамаров смена топшириқларини ошириб бажариш билан бирга хом ашёни иқтисод қилишга ҳам катта эътибор бермоқда. У ўтган йили 17 минг квадрат дециметр чармни тежаб қолишга эришди. Ўнгдаги суратда: социалистик мусобақа ғолиби, коммунистик меҳнат зарбдори Қ. Қамаров.

В. Сироткин ва А. Кудряшов фотолари.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ДЎСТЛИК МАДҲИ

«Хоразм ҳақиқати», «Совет Қорақалпоғистони» ва Туркманистон ССР Тошовуз областининг «Коммунизм йўли» газеталарининг қўшма сони В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллиги муносабати билан воҳада яшовчи ўзбек, қорақалпоқ ва туркман халқлари интернационал дўстлигига бағишланди. Уч область партия комитетлари секретарлари М. Худойберганов, Б. Отаев, Қ. Камолов ўртоқларнинг мақолаларида, Туямўйин гидроузели қурилиш бошқармасининг бошлиғи В. Духанин, Хоразм областидаги Ал-Хоразмий номли совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Ким, Қўнғиротдаги Чапаев номли совхоз директори, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати А. Қурбонниёзов, Туркманистон ССР Тахта районидаги Куйбишев номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Х. Муродов ва бошқаларнинг мақолаларида интернационал дўстликнинг ва қардошларча социалистик мусобақанинг самаралари, беш йилликнинг якунловчи йилидаги улкан режалар тўғрисида ҳикоя қилинади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАРДА

БОШҚАРИШ САНЪАТИ

Бунга олти йил бўлди. 1973 йил, 29 август эди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретариати ишчан коммунист, талантли гидротехник Виктор Данилович Медведевни энг оғир участка — Андижон сув омбори қурилиши бошқармасига бошлиқ этиб тайинлади.

Виктор Данилович 1935 йилда Краснодар ўлкасида туғилган. Маълумоти — олий. Касби — инженер-гидротехник. Ёш бўлса ҳам, кўп иш кўрган, меҳнатда тобланган. Иш фаолиятини «Андижанводстрой» трестида бошлаган. Участка бошлиғи, бош инженер бўлган. Бир неча йил механизациялашган кўчма колоннага раҳбарлик қилган. Марказий Фарғона чўлини ўзлаштиришда фаол қатнашган. Бутун меҳр-муҳаббатини, куч-қувватини, билимини, маҳоратини Андижон қўриғини очишга бағишлаган. Ҳар доим оғир участкаларда ишлаб ўзини кўрсатган, омадли раҳбар сифатида танилган ходим эди...

Гидросозлар уни лоқайдгина кутиб олишди. Медведев эса камчиликларга, меҳнат интизомини бузишларга қарши муросасиз бўлди. Шу тариқа коллектив ҳаётига аста-секин кириб борди. У барча нарса биргина раҳбарга боғлиқ эмаслигини яхши биларди. Ишлаб чиқариш техника базаси тўла қурилиб бўлмаганди. Кўпгина объектлар қувватини ошириш учун реконструкция қилинди, йилнинг ҳамма фаслида ишлашга мослаштирилди. Йилига 560 минг кубометр бетон ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган иккинчи бетон заводи қурилиши тезлаштирилди ва техниканинг кейинги ютуқлари асосида автоматлаштирилди.

Янги бошлиқнинг ташаббуси билан биринчи бетон заводи ҳам реконструкция қилинди, унинг қуввати йилига беш юз, олти юз минг кубометр бетон ишлаб чиқарадиган даражага етказилди. Шағал саралаш заводи тартибга солинди, тепаси ёпилди, иситиладиган бўлди. Ремонт-механика устахонасига янги корпус қўшилди, янги асбоб-ускуналар билан жиҳозланди. Бу объект қурилиши 1968 йилда бошланган бўлиб, ҳануз битмаганди.

Цемент омбори кенгайтирилди. Тўрт минг тонна цемент сиғадиган омбор ишга туширилди. Темир йўл станциясида анча ишлар қилинди. Бу, цементни қабул қилиш, тушириш ва сақлаш ишларини яхшилаш имконини берди. Автобаза учун юз эллик автомашинага хизмат қиладиган профилакторий ишга туширилди.

Тўғон қурилиши технологиясида қисилган ҳаво ва буғ ҳам зарур нарсалардир. Уларни кўпайтириш керак эди. Лойиҳада секундига беш юз кубометр қисилган ҳаво берадиган (чап ва ўнг соҳилда) иккита компрессор ва иккита қозонхона қуриш кўзда тутилганди. Амалда ўнг қирғоқда битта компрессор ишлаб турганди. Қолган объектлар, жиҳозлар етарли бўлса-да ҳали қурилмаган эди. Чап соҳилдаги компрессорнинг асбоб-ускуналари тушуниб бўлмайдиган сабабларга кўра қайсидир ташкилотга бериб юборилганди.

Виктор Данилович бу ишларни югуриб юриб охирига етказди. Чап соҳилдаги қозонхона жуда тез ишга туширилди. Тўғон буғ билан таъминланди. Доимий компрессорнинг йўқлиги қурилишни тезлаштиришга салбий таъсир кўрсатиб келарди. Бу масала ҳам ҳал қилинди.

Қурилиш технологияси бўйича зарур машина ва механизмлар билан тўла таъминланмаган эди. Тўғондаги асосий технологик жараён тўла комплектлаштирилмаганди. Автокранлар, юклагичлар, шағал заводида ишлатиладиган «2503» маркали кранлар ва бошқа машиналар деярли йўқ эди. Медведев бундай муҳим масалаларни ҳал қилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматидан ёрдам сўради. Унинг илтимоси қондирилди. Қурилишни техника билан таъминлаш тўла ҳал этилди.

Тўғонга ётқизилаётган бетоннинг қиймати лойиҳада белгиланганидан ортиб кетаётганди. Қурилаётган зарар йилига бир ярим миллион сўмни ташкил этарди. Қийинчилик яна шунда эдики, қурилиш хўжалиги жуда катта эди. Унинг балансида кўплаб аҳоли яшайдиган қурувчилар шаҳарлари, ОРС ҳам бор эди. Медведев сарфланаётган маблағларни ўрганди, системага солди. Тежамкорлик масаласини ўртага қўйди. СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бу таклифни маъқуллади. Кейинчалик СССР Госстройи ҳам тежамкорлик тўғрисидаги фойдали таклифни қувватлади. Бу, қурилишнинг молия-хўжалик фаолиятини яхшилашда коллективнинг муваффақияти бўлди.

Мана беш йилдирки, Медведев бошқараётган катта коллектив таъминотчи ва ёрдамчи пудратчилардан қарздор эмас.

— Биз буюртмачиларнинг аванси ва банкларнинг кредитидан оқилона фойдаланмоқдамиз, — дейди Виктор Данилович. — Бу ишда буюртмачиларнинг ва шахсан Андижон сув омбори қурилиши директори Мақсуд Собирович Юнусовнинг роли катта. У қурилишга оид масалаларни давлат манфаати нуқтаи назаридан ҳал қилмоқда. Бошқармада бошлиқ ўринбосари Герман Васильевич Цой раҳбарлик қилаётган экономика ишлари ҳам маромида олиб борилаётир.

Виктор Данилович ҳамиша энг қийин участкаларга ишчи кучи ва материалларни тўплашга ҳаракат қилади. Масалан, тўғоннинг ўнг ва сўл қирғоғида иш оғир ва мураккаб. Қурилишнинг бу участкаларига алоҳида механизациялашган кўчма колонналар қўйилди. Бетон-шағал комплексининг иккинчи навбати саноат-граждан объектлари ва бошқа қурилишларни амалга ошириш учун махсус штаблар ташкил қилинди. Уларга қурилиш бошлиғи ва бош инженер раҳбарлик қилди.

Кампирравот дарасида қурилиш ишлари ўн олти йилдан буён олиб борилади. Бу давр ичида қурувчиларнинг катта отряди камол топди. Коллективнинг бошида саводли, юксак малакали инженер-техник кадрлар турибди. Улар ўз ишини яхши биладилар. Партия комитетининг тарбиявий ишлари яхши натижалар берди. Ўз ишини севадиган, меҳнатсевар кадрлар етишди. Ҳар бир кишида план топшириқларини бажаришда масъулият туйғуси тарбияланди. Интизом, талабчанлик кучайди. Ташаббус ва ишга ижодий ёндашиш ривож топди. Ташаббуслар қўллаб-қувватланди.

Ишчан кадрлар яхши саралаиди. Улар ташкилотчилиги ва қобилиятига қараб раҳбарлик лавозимларига қўйилди. Социалистик мусобақа ва унинг ошкоралигига жуда катта эътибор берилди. Илғорлар тажрибаси ҳамманинг мулкига айлантирилди. Янги ташаббусларга кенг йўл очилди. Новаторлар моддий ва маънавий рағбатлантирилиб турилди. Буларнинг ҳаммаси ишга ижобий таъсир кўрсатди.

Ҳа, катта коллективни олға бошлаш осон бўлмади. Кўп югуришга, кўп тер тўкишга тўғри келди. Медведев ҳамиша гидроқурувчилар билан бирга бўлди. Иш жараёнида туғилган масалаларни пайсалга солмай, ўша жойнинг ўзида оператив ҳал эта бошлади: «У кам, бу кам», деган баҳоналар барҳам топди. Қурилишни асбоб-ускуналар, зарур материаллар билан таъминлаш изга солинди. Бу борада республика партия ва ҳукумати катта амалий ёрдам кўрсатди. Қурувчилар нимага эҳтиёж сезса, зудлик билан муҳайё қилинди. Оталиқ ёрдами кучайтирилди.

Ҳар бир топшириқ қисқа, аниқ, тушунарли бўлди. Шунинг учун Виктор Даниловичга одамларнинг меҳри ортди, унга эргашди. Беқиёс ғамхўрлик, меҳрибонлик икки-уч йилдаёқ вазиятни, одамларнинг руҳиятини ўзгартириб юборди. Иш кўлами бирмунча кенг қулоч ёйди. Қурилиш графикка тушди. Қурувчилар алоҳида иштиёқ, ҳавас ва ғайрат билан ишга киришишди.

Планни сурункасига тўлдирмаётган коллектив Виктор Даниловичнинг пойқадами ёқиб, оёққа туриб кетди, илғор коллективлар қаторига ўтиб олди. Етмиш тўққизинчи йилнинг ўзида сунъий денгиз водийга ваъда қилинганидан кўпроқ — етти юз миллион кубометр сув берди. Сув омборининг биринчи навбати ишга тушиши муносабати билан Андижон областида сув танқислиги масаласи кун тартибидан тушди.

1979 йил, октябрь. Гидросозлар ҳаётида яна бир унутилмас воқеа содир бўлди. Андижон сув омборининг иккинчи навбати муддатидан беш ой олдин аъло сифат билан фойдаланишга топширилди. Бу, Виктор Данилович Медведев етакчилик қилаётган ишчилар, инженер-техник ходимлар меҳнати самарасидир.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУТАХАССИС, НОВАТОР, ГРАЖДАНИН

Маънавий жиҳатдан бой, уйғун ривожланган шахс, партия ва халқ ишига содиқ, энг яхши маънода профессионал ёш мутахассисни тайёрлаш ва тарбиялаш проблемалари Москвада ўз ишини давом эттираётган олий ўқув юртлари ходимлари Бутуниттифоқ кенгашининг диққат марказида бўлди. Шу талаблар муносабати билан олий мактаб олдига қўйилган жуда кўп масалаларни кенгаш иштирокчилари 7 февралда секция мажлисларида муҳокама қилдилар.

Университетларнинг муваффақиятли иш олиб бориши одатда совет олий мактабларининг ривожланиш даражасини белгилайди. Университетларда таълимнинг назарий проблемалари ва янги методлари ишлаб чиқилади. Мамлакатда 600 мингдан зиёд студент таълим олаётган 67 та университет бор. Нотиқлар тўпланган тажрибани анализ қилиб, етакчи илмий-педагогик марказ ҳисобланган университетларнинг янада ўсишига ёрдам берадиган самарали йўлларни излаб топиш тўғрисида гапирдилар.

Иқтисодий таълимга нисбатан талаб тобора кучайиб бормоқда. Кенгаш иштирокчилари мунозара давомида жумладан ишчи кучлари, материал ва молиявий ресурслардан оқилона фойдаланиш билан боғлиқ масалаларни ўртага қўйдилар.

Партия ва Совет ҳукумати томонидан маданият ва санъат олий мактаблари олдига қўйилган вазифалар етук социализм шароитида маданий қурилишдаги, кенг оммани социалистик реализм принциплари асосида бадиий жиҳатдан тарбиялашдаги муҳим роли билан белгиланади. Олий ўқув юртларининг вакиллари, санъат арбоблари шу тўғрида гапирдилар.

Кенгаш 8 февралда ўз ишини давом эттирди.(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми саноатни ривожлантириш соҳасидаги хизматлари, илғор меҳнат усулларини ишлаб чиқаришга жорий этганлиги, планлар ва социалистик мажбуриятларни муваффақият билан бажарганлиги, кўп йил ва самарали ишлаганлиги учун Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлигининг бирлашмалари, корхона ва ташкилотларининг ходимлари:

Қува пахта тозалаш заводининг бош инженери Набижон **Болтабоев,** Қорақалпоғистон пахта тайёрлаш ва тозалаш саноат бирлашмасининг сифат бўйича катта инженери Валентина Александровна **Гордеева,** Бухоро пахта тайёрлаш ва тозалаш саноат бирлашмасининг бошлиғи Георгий Акопович **Захаров,** Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлигининг бош инженери Павел Павлович **Костюк,** Тошкент пахта тайёрлаш ва тозалаш саноат бирлашмасининг область механика устахоналарининг директори Қобил Собирович **Содиқов,** Сирдарё область пахта тайёрлаш ва тозалаш саноат бирлашмасининг бош инженери Михаил Степанович **Третьяков,** Узун пахта тозалаш заводининг директори Жалолиддин **Халилов,** Бўз пахта тозалаш заводининг бош инженери Раҳимбек **Шерматов,** Уялиуб заводининг директори Собир Маматович **Юсупов** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер** фахрий унвони берди.

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги бирлашмалари, корхона ва ташкилотларининг ўрнак кўрсатган ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Алишер Навоий туғилган куннинг 539 йиллигига

БЕБАҲО ХАЗИНА

Халқимизнинг улуғ шоири ва мутафаккири Алишер Навоийнинг бебаҳо мероси совет олимлари томонидан қунт билан ўрганилмоқда. Шоир ижодига бағишланган тадқиқотларнинг илмий кўламини кенгайтиришда қадимий қўлёзмалар муҳим аҳамият касб этади. Навоий асарларининг нодир нусхалари жаҳондаги кўпгина кутубхоналар фондларида сақланади. Бу кутубхоналарда шоир ҳаётлигида кўчирилган асл нусхаларни ҳам учратиш мумкин.

Навоий меросини тўплаш ва системалаштиришда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Х. Сулаймонов номидаги қўлёзмалар институти коллективи катта фаолият кўрсатмоқда. Бу борада институтнинг марҳум директори профессор Ҳамид Сулаймоновнинг чет эллар бўйлаб ўтказган археографик экспедициялари ва Ўрта Осиё республикалари шаҳар, қишлоқларида ташкил этилган қўлёзмалар тўплаш экспедициялари иши натижасида институт фондида анчагина қўлёзмалар, қўлёзмаларнинг фотонусхалари йиғилди. Марҳум олим буюк шоирнинг нодир қўлёзмалари, айниқса, капитал илмий тадқиқотлар учун асос бўла оладиган — танқидий текстга манба бўлувчи куллиётлар фотонусхаларини Туркия, Англия, Франция, АҚШ ва бошқа мамлакатлар фондлари, кутубхона, музей ва алоҳида шахслар кутубхоналаридан олишга муяссар бўлди.

Фанга маълум бўлган Навоийнинг биринчи ноёб куллиёти Туркиянинг Тўпқони Ревон саройи кутубхонасида сақланади. XV аср бадиий қўлёзмасининг ажойиб намунаси бўлган бу асар Ҳиротнинг машҳур хаттоти Султон Али Машҳадийнинг шогирди Дарвеш Муҳаммад Тоқий томонидан майда настаълиқ хатида кўчирилган. Бир жилдлик Тўпқони куллиётида 26 асар жамланган. Булар: «Муножот», «Хутбаи давовин», «Чиҳл ҳадис», «Сирож-ул-муслимин», «Назм-ул-жавоҳир», «Лисон-ут-тайр», «Насоим-ул-муҳаббат», «Хайрат-ул-аброр», «Лайли ва Мажнун», «Фарҳод ва Ширин», «Сабъаи сайёра», «Садди Искандарий», «Ғаройиб-ус-сиғар», «Наводир-уш-шабоб», «Бадоеъ-ул-васат», «Фавойид-ул-кибар», «Мажолис-ун-нафоис», «Тарихи анбиё ва ҳукамо», «Тарихи мулки Ажам», «Ҳолоти Сайид Ардашер», «Ҳолоти Паҳлавон Муҳаммад», «Вақфия», «Мезон-ул-авзон», «Ҳамсат-ул-мутаҳайийирин», «Муҳокамат-ул-луғатайн» ва «Муншаот» кабилардир. Аммо, «Маҳбуб-ул-қулуб», «Рисолаи муфрадот» ва «Хазойин-ул-маоний» дебочаси киритилмаган. Қўлёзмада куллиёт учун махсус ёзилган дебоча «Муножот»нинг мавжудлиги шоир ҳаёт эканлигидаёқ ўз асарларини жамлаб, куллиёт тузганлигидан дарак беради. Бу фикрни Ленинград Халқ Давлат кутубхонасида «Хаников-55» рақами остида сақланаётган, XV асрнинг сўнгги йилларида кўчирилиб, бизгача тўлиқ етиб келмаган Навоий куллиёти ҳам тасдиқлайди.

Туркияда сақланаётган куллиёт қўлёзмасининг 1а варағида «Куллиёти Мир Алишер» сўзлари ёзилган. 4а варағида эса зарҳал шамс ичида оқ билан «Китоб Хутбаи давовин мин куллиёти Амир Алишер Муштаҳир ба Навоий» сўзлари ёзилган, кейинча ҳар қайси асар бошида унинг номи келтирилган ана шундай шамслар ишланган. Китобнинг бошланғич икки бети сарой ҳаёти манзарасини тасвирловчи икки миниатюра билан безатилган.

«Садди Искандарий» достонининг охирги бетидаги ягона колофонда қўлёзма 901 ҳижрий, 1495—96 мелодий йилларда кўчирилганлиги ҳақида айтилади. Шуниси кишини ҳайратда қолдирадики, бу йил куллиёт таркибига киритилган «Лисон-ут-тайр», «Муҳокамат-ул-луғатайн», «Сирож-ул-муслимин» асарлари ҳали ёзилмаган эди. Одатда куллиёт ҳажмидаги асарлар малакали хаттотлар томонидан 3—4 йил давомида кўчирилган. Демак, фараз қилиш мумкинки, Дарвеш Муҳаммад Тоқий бу куллиётни узоқ вақт кўчирган, чунки юқоридаги асарлар фақат 904 ҳижрий, 1499—1500 мелодий йилларда яратилган эди.

1968 йил экспедициясида Ҳ. Сулаймонов Париж Миллий кутубхонасида сақланаётган Навоийнинг икки жилдлик асарлар мажмуаси — Куллиёти фотонусхаси олиб қайтишга муяссар бўлди. Қўлёзма 1524—1527 йилларда Ҳиротда машҳур хаттот Али Хижроний томонидан ниҳоятда гўзал майда настаълиқ хатида кўчирилган бўлиб, Ҳирот бадиий қўлёзмасининг ажойиб намунасидир. Куллиётнинг биринчи жилдининг бошида «Ал жилд ал аввал мин куллиёти Навоий», иккинчисида «Ал жилд ал-соний мин куллиёти Навоий» сўзлари ёзилган. Ҳар иккала жилд 875 варақдан иборат. Қўлёзмага шоирнинг 26 асари жамланган. «Муножот» билан бошланиб «Муншаот» билан тугалланади. Ушбу ноёб қўлёзма устида китобни орнаментлар билан безовчи, зарҳал берувчи, миниатюрачи рассомлар, саҳҳоблар иш юритганлар. Ҳар қайси асарнинг бошланиши нафис, рангдор лавҳалар билан безатилган. Куллиётнинг достонлар қисмида Ҳирот мактаби услубида ишланган олти миниатюра берилган. Улар шарқ рассомларининг буюк вакиллари Беҳзод, Қосим Али, Шаҳзода, Мирак ва Маҳмуд Музаҳҳим мўйқаламига мансуб бўлиб, миниатюра санъатининг юксак намуналаридандир. Миниатюралар ва умуман қўлёзма яхши сақланган. Бу ноёб қўлёзмалар Алишер Навоий асарлари академик нашрини тузишда беқиёс манба вазифасини ўтамоқда.

Буюк Британия фондларида шоир асарлари қўлёзмалари, айниқса, кўпдир. Улар Британия музейи, Оксфорд университетининг Бодлеян кутубхонаси, Индиан Оффис кутубхонаси ва Англия Қироллиги кутубхонасида сақланади. Булар орасида фан учун энг ноёби Бодлеян кутубхонасида сақланаётган «Хамса» қўлёзмасидир. Асар Султон Ҳусайннинг ўғли Бадиуззамон Мирзо учун 1485—1486 йилларида кўчирилган бўлиб, юксак бадиий маҳорат билан ишланган 13 миниатюра ва лавҳа, шамслар билан безатилган. Қўлёзманинг хати йирик настаълиқ, аммо хаттот номи кўрсатилмаган.

Аҳолидан йиғилаётган қўлёзмалар орасида Алишер Навоий асарларининг қадимий нусхалари бўлмаса ҳам, уларда жуда қизиқарли материаллар топиляпти. Масалан, Фарғона водийсидан топилган шоир терма девонининг XIX аср нусхаси ҳошияларига ҳозиргача фанга номаълум бўлган шоир Кулфатнинг Навоий ғазалларига татаббу (жавоб) тариқасида ёзилган ўткир социал мазмундаги 160 ғазали мавжуд эканлиги аниқланди.

Шу тарзда институт фондига келиб қўшилган Навоий асарларининг нусхалари ўзига хос бир каталогни ташкил қилади. Улар орасида кўчирилган даври, кўчирилиш савияси, қўлёзмага ишланган миниатюраларнинг қиммати жиҳатидан катта аҳамиятга эга бўлганлари анчагинадир.

1979 йили Озарбайжондан олинган, бугунги кунда институт фондида 2630 инвентар рақами билан сақланаётган «Хамса»нинг қўлёзмаси ҳам мукаммал ва нодир қўлёзма ҳисобланади. У 987 ҳижрий йилда кўчирилган. Бу 1597 мелодий йилга тўғри келади. Қўлёзма XVI аср Ўрта Осиё китобат санъатининг ажойиб намунаси даражасида бўлиб, кенг планда миниатюралар билан безатилгандир. Ундаги миниатюралар «Хамса»дан ўрин олган достонларнинг сюжетлари асосида катта санъаткорлик билан чизилган. Институт фондидаги «Хамса» қўлёзмалари ўртасида 1824 йилда Қўқонда китобат қилинган қўлёзма ҳам миниатюраларга бойлиги билан ажралиб туради. Қўлёзмада жами 46 миниатюра мавжуд бўлиб, улар ўша аср миниатюра тарихини ўрганиш жиҳатидан муҳим аҳамият касб этади.

Маълумки, бу миниатюраларнинг катта бир қисми 1970 йилда профессор Ҳамид Сулаймонов ташаббуси билан алоҳида альбом сифатида нашр қилиниб кўпчиликка манзур бўлган эди. Мазкур альбомдаги расмларнинг кўп қисми Ҳиротда ва Бухорода кўчирилган Навоий «Хамса»си қўлёзмалари саҳифаларидан олинган эди.

Бугунги кунда ҳам қўлёзмалар институти фондига янги-янги асарлар келиб қўшилмоқда. Институт илмий ходимларининг муттасил изланишлари натижасида кейинги вақтларнинг ўзида институт фонди Навоий ва унинг замондошлари асарларининг қўлёзма ва литографик усулда чоп этилган нашрлари билан бойиб бормоқда. Ҳозир ана шу қўлёзмаларни, биринчи навбатда Навоий асарлари қўлёзмаларини синчиклаб ўрганиш давом этмоқда. Лекин ҳали қўлёзмалар устида олиб бориладиган ишлар анчагина. Аввало Навоий асарларининг алоҳида каталогини ниҳоясига етказиш ва уни нашр эттириш керак. Навоий асарлари кўп томлигининг чоп этилганига анча фурсат ўтди. Муҳлислар эса шоир асарларига ниҳоятда ташна. Ана шу талабни кўзда тутиб Навоийнинг бугунги нодир қўлёзмалари асосида шоир меросининг тўлиқ нашрини амалга ошириш соҳасида бошланган хайрли ишнинг охирига етказилишини кутамиз.

Маълумки, 1985 йилда «Хамса» яратилганига 500 йил тўлади. Шу муносабат билан яқинда институтимизда навоийшунос олимлар-профессорлар А. Ҳайитметов, А. Қаюмов, Б. Валихўжаев, С. Муталибов, Х. Расуловлар ва кенг жамоатчилик иштирокида «Хамса»га бағишлаб анжуман ўтказилди. Олимлар Навоийнинг «Хамса» асарларининг нодир нусхалари ва унинг ўрганилиши ҳақида ўз мулоҳазаларини билдирдилар. «Хамса»ни кенг пропаганда қилиш учун ундаги достонларни алоҳида-алоҳида нашр қилишдан ташқари уларни бир муқовада миниатюралари билан безатилган ҳолда китоб шаклида нашр эттириш ҳам мақсадга мувофиқ бўлар эди. Шу тарзда Навоий асарларининг русча нашрларини ҳам кўпайтириш улуғ шоир ижодининг Иттифоқимиз миқёсида кенг ёйилишида муҳим омил бўлар эди.

М. ҚОДИРОВА,
филология фанлари доктори,
Ф. СУЛАЙМОНОВА,
филология фанлари кандидати.

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

ЖУМА («Совет Ўзбекистони» мухбири). Пастдарғом районидаги «Комсомол» колхози ўтган 1979 йилни яхши кўрсаткичлар билан якунлади. Пахта тайёрлаш плани ошириб бажарилди, ҳар гектар ердан 36 центнердан хирмон кўтарилди. Ғаллачилик, чорвачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам йил муваффақиятли якунланди. Натижада, хўжалик даромади планда белгиланганидан анча ортиб кетди.

— Хўжалигимизнинг эришган ютуғида, — дейди колхоз раиси Салом Турсунов, — техника катта роль ўйнади. Етиштирилган пахтанинг асосий қисми машиналарда териб олинди. Ҳайдов ва чопиқ тракторларидан, қишлоқ хўжалик машиналаридан ҳам унумли фойдаландик.

Колхоз пахтакорларининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида йилга якун ясаш билан бирга янги режалар ҳам белгилаб олинди. 1980 йилда 2036 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилинди. Шу кунларда кузда ҳайдалган ерларга яхоб бериш, суғориш шохобчаларини тозалаш, янги коллекторлар очиш, далага маҳаллий ўғит чиқариш қизғин давом этмоқда. 50 та чопиқ трактори ва 28 та чигит экиш сеялкаси сифатли ремонтдан чиқариб қўйилди. 26 ҳайдов тракторидан 23 таси ремонтдан чиқарилди. Ремонт ишида Ҳамроқул Назаров, Ғаффор Воҳидов, Олтмишбой Дўстқулов кабилар ғайрат кўрсатмоқдалар.

ДИҚҚАТ: ЯНГИ ТАШАББУС

ҲАМ ГЎШТ, ҲАМ ҚОРАКЎЛЧА

ҚОРАКЎЛ ҚЎЙЛАРНИ СЕМИРТИРИШ ВА ҚОРАКЎЛЧА ЕТИШТИРИШГА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН КАТТАҚЎРҒОН КОМПЛЕКСИ ТАЖРИБАСИДАН ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг буйруғида бундай дейилади: «Қоракўлчиликни ривожлантириш мақсадида Каттақўрғон комплексининг тажрибаси областлар ва республикаларга тавсия этилсин».

Комплекснинг тажрибаси Москвада, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг «Қўйчилик» павильонида намойиш этиляпти.

Шу мисоллargина Самарқанд областидаги Каттақўрғон комплексининг тажрибаси Иттифоқ миқёсида кенг ёйилганидан далолат беради. Комплексни ташкил этишдан кўзда тутилган мақсад нима? «Ремонтга» чиқарилган қўйларни бир жойга марказлаштириб, қўшимча гўшт, қоракўлча, жун олиш, реализация қилинган маҳсулотлар фойдасини хўжаликлараро тақсимлашдир. Бу партия ва ҳукуматимизнинг хўжаликлараро кооперациялаш ва агро-саноат интеграцияси замирида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ҳамда марказлаштириш ҳақидаги йўл-йўриқларга айнан мосдир.

Самарқанд область партия комитетининг ташаббуси билан 56 хўжаликдаги қоракўл қўйлар Нурота, Советобод, Қўшработ районларидаги 18 та совхозга марказлаштирилди. Каттақўрғон комплексида ҳар туркумда 40 минг бош қўйни боқиб семиртириш кўзда тутилганлиги туфайли қари қўйлар ажратиб олиниб, шу комплекс ихтиёрига берила бошлади. Шунга лойиқ бостирмалар, озуқа цехлари, сув иншоотлари, охурлар, зооветеринария, изоляция хоналари қурилди, етарли миқдорда ем-хашак жамғариб олинди. Қўйчивонлар, мутахассислар сафи комплектланди, улар ва уларнинг оила аъзолари учун уй-жойлар, маданий-маиший бинолар қурилди, айни кезда хлорелла тайёрлаш тадбирлари амалга оширилди.

Комплексга қабул қилинган қўйлар ранги, семизлиги, иштаҳаси жиҳатдан турлича бўлиб, ориқ, чимхўр, кўп мағраб безовталанадиганлари, касалликка чалиниб, зоотехника хизматига муҳтожлари ҳам йўқ эмас эди. Комплекс директори Турдиқул Хонқулов бошчилигидаги қўйчивонлар билан мутахассислар шундай фикрга келишди: Қўйларни ёши, жинси, семизлиги, иштаҳаси, маҳсулдорлигига қараб группаларга ажратамиз, ҳар группада ўртача 1.000 бошдан қўй сақлаймиз, совлиқларни юз процент урчитиб, иложи борича кўпроқ қоракўлча олиш чораларини кўрамиз. Шу мақсадда зооветеринария хизматини кучайтирамиз.

Амалда шундай қилинди. Совлиқларнинг қисир қолишига йўл қўйилмаслиги, вақтида қочирилиши туфайли «ремонтга» чиқарилганларидан ҳам кўплаб қоракўлча олина бошланди. Тўғри, ўшандай қўзиларнинг териси тўлақонли қоракўл бўлмай, қоракўлча бўлди. «Союзпушнина» ва «Союзпушвнешторг»дан эса ана шундай қоракўлчалардан кўпроқ ва сифатлироқ тайёрлаш ҳақида буюртма олинди. Комплекснинг Иттифоқ миқёсида донг таратишига олиб келган сабабларидан бири шу эди.

Комплексга қабул қилинган қўйларни парваришлашда икки муддат белгиланди. Биринчи муддат 80 кунгача. Шу даврда тирик вазни 25 — 30 килограмм атрофидаги қўйлар боқилиб, 40—42 килограмм тош босганда гўштга сўйилади. Иккинчи муддат 165 кунгача. Бўғоз совлиқлар шу муддат ичида парваришланиб 50 килограммгача етказилади, сўнгра сўйилиб гўшт ҳамда қоракўлча олинади. Уч йилда комплексга келтирилган 194 минг бош қари совлиқдан 98 минг боши қочириш учун танлаб олинди ва бу муҳим тадбир турли муддатларда амалга оширилди. Июнь ойида урчитилган 18 минг бош совлиқнинг ҳар 100 бошидан 53 тадан, октябрь ойида урчитилган 80 минг бош совлиқнинг ҳар 100 бошидан 90 тадан қоракўлча олинди. Келтирилган рақамлар қари совлиқларни октябрь ойида урчитиш йўли билан гўшт ва қоракўлчани кўпайтириш мумкин ва лозим деган хулоса чиқариш имкониятини беради.

Комплекс кейинги уч йилда хўжаликлардан 255 минг бош брак қўй қабул қилди, шундан 222 минг бошини семиртириб гўштга сўйди, семиртириш ҳисобига қўшимча 1884 тонна биринчи сорт гўшт олиниб, савдо ташкилотлари, умумовқатланиш корхоналари орқали аҳолига етказиб берилди. Бошқа кўрсаткичлар ҳам қувончлидир. Шу даврда давлатга 85 минг дона қоракўлча топширилиб, «Союзпушнина»нинг буюртмаси бажарилди. Енгил саноат комплекс коллективидан 200 тоннага яқин юқори сорт жун олди.

Комплексда бўрдоқичилик бригадаларидан бирига бутун умри, онгли ҳаётини қоракўл қўйларни боқиб семиртиришга бахш этиб келаётган Бадир ота Нажмитдинов бошчилик қилади. Унинг бригадаси кейинги уч ярим йилда 62 минг бош қоракўл қўйни бўрдоқига боқиб, 582 тонна қўшимча гўшт олди, 35.600 дона қоракўлча, 620 центнер жун топширди. Бригада 314 минг сўмдан зиёд соф фойда кўрди. Бригадада ишлар комплекс механизацияга гарданига ортилиши туфайли битта озуқа тақсимловчи оператор 1.000 бош қўйни боқиб семиртиряпти. Бригада аъзолари 1980 йилда ҳар бош қўйнинг тирик вазнини 14 килограмм ошириш, меҳнат унумдорлигини 20 процент кўтариш мажбуриятини олдилар. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Гўшт, қоракўлча, жун етиштиришга ихтисослаштирилган комплекснинг ишга туширилиши қандай самаралар берди? Совхозлар «ремонтга» чиқарилган, насл бериш қобилиятини йўқотган, касалликка чалинган ва бошқа нуқсонли қўйларни боқишдан озод бўлди. Комплексда механизация кенг қўлланилиши туфайли қўйларга озуқалар етказиб бериш осонлашди, қўл меҳнатига ўрин қолмаяпти, маҳсулдорлик кўтариляпти, семиртириш ҳисобига олинаётган гўшт йил сайин кўпайтириляпти. Комплекс ходимлари ибораси билан айтганда, «бир терида икки қўйнинг гўшти етиштириляпти». Ҳозир комплексда боқилаётган қўйларнинг 85 проценти юқори семизликда гўштга сўйиляпти.

Брак қилинган совлиқлардан қоракўлча олишнинг йўлга қўйилиши қоракўл тери тайёрлашни кўпайтиришда катта роль ўйнаяпти. Бошқача айтганда, қоракўлчиликни саноат негизида ривожлантириш замирида қоракўлча етиштиришдек янги тармоқ вужудга келтирилдики, бу жаҳон бозорида харидорлар эътиборини ўзига тортмоқда. Комплекс ташкил қилингунга қадар область бўйича йилига атиги 421 та қоракўлча етиштирилган бўлса, эндиликда комплекс шарофати билан 26 минг дона юқори сорт қоракўлча тайёрланяпти.

Меҳнат унумдорлигини ошириш борасида ҳам катта муваффақиятларга эришилди. Совхозларнинг бригадаларида 140—160 бош қўй, «Заготскотооткорм» базаларида 180—200 бош қўй парваришланса, комплекснинг ҳар бир бригадасида, юқорида айтиб ўтилганидек, 1.000 бошгача қўй зоотехника қоидалари асосида боқиляпти.

Комплекс афзалликлари ҳақида гап борганда яна бир муҳим фактни тилга олиб ўтиш ўринлидир. Қўйлар марказлаштирилган тартибда боқилиши туфайли зоотехника хизмати кўрсатиш яхшиланди, чиқимга чиқиши, бола ташлаши, касалланиши деярли тугатилди.

Ниҳоят, комплексга брак қилинган қўйларни етказиб бераётган совхозларнинг иқтисодий манфаатдорлиги ошяпти. Уч йилда совхозлар ҳисобига 2 миллион 208 минг 700 сўм маблағ ўтказилди. Ундан ташқари олинган соф фойдадан 423 минг 300 сўм пул берилди. Қўйларнинг тез семириши, қоракўлчанинг юқори сифатли бўлишини таъминлаганлиги учун чорвадорларга берилган мукофот пуллари бундан мустаснодир.

Комплекс истиқболлари ҳақида унинг директори Т. Хонқулов бундай деди: — 24 гектар майдонни эгаллаган комплексимиз областимиздаги йирик, рентабелли хўжаликлардан бирига айланди. Қурилиш-ободончилик ишлари жадал давом эттириляпти. Биз 1980 йилдаёқ ҳар бош қўйнинг тирик вазнини 50 килограммга етказиш, аҳолига ўтган йилдагидан 25 процент кўп гўшт армуғон этиш, 40 минг дона қоракўлча тайёрлашни кун тартибига қўйдик. Комплексимиз ходимлари ана шу мақсадга эришмоқ учун қишловни бехатар ўтказадилар, бўғоз совлиқларни кучайтирилган озуқа рациони билан парваришлайдилар, қиш фаслида қўйларнинг ориқлашига йўл қўймайдилар, ем-хашакдан тежаб фойдаланадилар. 1985 йилга бориб, гўшт, қоракўлча ва жун етиштиришни кескин кўпайтириш режаларини белгилаб олдик.

Комплекс ходимларининг намунали ишларидан ибрат олса арзийди.

М. НАЗАРОВ,
Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ТИНЧЛИК ИШИ ТАНТАНА ҚИЛАДИ

Барча совет кишилари қатори республикамиз меҳнаткашлари ҳам ўртоқ Л. И. Брежнев «Правда» газетаси мухбири саволларига берган жавобларида яна бир бор таъкидланган КПСС ва Совет давлатининг изчил тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини батамом ва тўла-тўкис маъқулламоқдалар. Редакциямизга келаётган кўплаб хатларда меҳнаткашлар АҚШ маъмуриятининг хатарли ҳаракатини қаттиқ қораламоқдалар.

— АҚШ маъмуриятининг сиёсий йўли дунёни «совуқ уруш» замонларига қайтаришга қаратилгандир, — деб ёзади ўз хатида наманганлик Улуғ Ватан уруши ветерани Қ. Тўраев. — Ўртоқ Л. И. Брежнев Америка қузғунларининг ҳозирги хатти-ҳаракатларига ҳақиқий сабаб нима эканлигини фош қилди. АҚШ империалистлари халқаро вазиятни қасддан кескинлаштиришга уринмоқдалар.

— АҚШдаги империалистлар бошқа давлатларнинг ишларига сурбетларча аралашиб, ўзларининг миллий манфаатлари тўғрисидаги риёкорона гапларни айтмоқдалар, деб ёзади жиззахлик А. Алпамишев. — Хўш, Америка империалистлари Вьетнамнинг тинч шаҳарлари ва қишлоқларига напалм бомбаси ёғдирганларида қандай миллий манфаатларни кўзлаган эдилар? Чилида тўнтаришни тайёрлаган пайтларида улар қандай манфаатларни назарда тутган эдилар? Эндиликда эса америкалик қузғунлар Афғонистондаги революцияни қонга ботирмоқчи, Чилидаги ишни такрорламоқчи бўладилар. Интернационал бурчга содиқ бўлган совет кишилари афғон халқига ёрдам қўлини чўздилар, Апрель революциясини ҳимоя қилиб қолишга ёрдам бердилар.

Андижонлик Б. Пирматов, Г. Қўйчиева ва фарғоналик Р. Сиддиқовлар редакциямизга йўллаган ўз мактубларида қуйидагиларни ёзадилар: ўртоқ Л. И. Брежнев Ғарб пропагандаси Афғонистондаги воқеалар теварагида кўтарган шовқин-суронни батамом фош қилди. АҚШ раҳбарлари Афғонистондаги воқеалар гўё Американинг миллий хавфсизлигига дахлдор деб ҳамон даъво қилмоқдалар. Улар мана шундай ғаламисликни ишга солиб, Совет Иттифоқига қарши бир томонлама чораларни дунёга мажбуран қабул қилдиришга уринмоқдалар. Бу хатарли даъводир! Мамлакатимиз сиёсатидаги принципиал позицияларни ҳеч ким ўзгартира олмайди. Ер юзида тинчлик тантана қилади!

Афғонистондаги турли қабилалар оқсоқоллари ва бошлиқлари АДР янги раҳбарлигини ва унинг ҳақиқий революцион программасини батамом қўллаб-қувватламоқдалар. Ҳозир Апрель революциясининг янги босқичида, деди пушту қабилалари кекса оқсоқолларидан бири Гафар Хон (суратда ўртада) афғон журналистлари билан суҳбатда, — республикада мамлакат халқларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш учун барча зарур шарт-шароитлар яратилган.

Г. Надеждин фотоси. (ТАСС).

ЭРОНДАГИ ВОҚЕАЛАР ТЕВАРАГИДА

ТЕҲРОН, 8 февраль. (ТАСС). Бу ерда бўлиб ўтган Ислом Революцион кенгашининг мажлисида собиқ шоҳнинг Эрон халқига қарши қилган жиноятларини текширувчи халқаро комиссиянинг иш бошлаши билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. БМТ Бош секретари К. Вальдхайм шу йил январь ойида Эронга қилган визити вақтида ана шундай комиссияни таъсис этишни таклиф қилган эди. Бу комиссия составига Эрон ҳамда бошқа мамлакатларнинг вакиллари киради. Комиссияни тузиш фикрини Ислом Революцион кенгаши билан оятилло Ҳумайни маъқуллади.

Эрон ташқи ишлар министри Эроннинг компетентли органлари ағдариб ташланган шоҳнинг жиноий қилмишларини, 10 минглаб эронлик ватанпарвар қириб ташланганлигини ва мамлакатнинг миллий бойликлари талон-торож қилинганлигини тасдиқловчи ҳужжатларни ҳамон йиғаётганликларини маълум қилди. Ана шу ҳужжатлар собиқ шоҳнинг айбдор эканлигини исботлаш ва уни судга бериш учун Эронга қайтариш мақсадида Панама маъмурларига тақдим этилади.

Эрон миллий ривожланиш министри Носир Миначи кеча Ислом Революцион кенгашининг қарорига мувофиқ озод қилинди. У Эрон расмий маъмурларининг рухсатисиз «Ислом революцияси посбонлари» томонидан қамоққа олинган эди. АҚШ элчихонасида топилган ҳужжатлар унинг қамоққа олинишига сабаб бўлган эди. Студентларнинг сўзларига кўра, ана шу ҳужжатлар Миначининг МРБ ходимлари билан алоқада бўлганлиги ва уларга ахборотлар бериб турганлиги фактини тасдиқлайди.

Эрон президенти Бани Садр матбуот учун берган баёнотида студентларни улар «ҳукумат ичидаги ҳукумат» позициясида туриб иш кўрмоқдалар, деб айблади ва уларнинг беруxсат қилган хатти-ҳаракатларини қоралади. У студентларни интизомга ва конституция моддаларига риоя этишга чақирди. Президент таъкидладики, кишиларнинг гуноҳи тўғрисида юридик органлар ҳукм чиқариши керак, акс ҳолда мамлакатда анархия ҳукм суради.

ВАШИНГТОН, 8 февраль. (ТАСС). «Вашингтон пост» газетаси Бани Садрнинг баёнотини шарҳлаб, қуйидагиларни ёзади: Эрон президенти ислом активлари билан ҳал қилувчи олишувга ҳозирлик кўрмоқда. Тангликни ҳал этишнинг энг яхши умидини Бани Садр билан боғлаётган Американинг расмий шахслари президент аввал ўзининг ҳокимиятини мустаҳкамлаб олиши ва гаровга олинган кишилар озод қилиниши эвазига шоҳнинг қайтарилишини талаб қилаётган студентларни яккалаб қўйиши керак демоқдалар.

ТЕҲРОН, 8 февраль. (ТАСС). Эрон командос бўлинмаларининг ҳарбий хизматчилари шоҳ режими ағдариб ташлангандан кейин Эрон қуролли кучларида ташкил қилинган ҳарбий революцион кенгашларининг аъзолари қамоққа олинаётганлигига ва армиядан бўшатилаётганлигига қарши норозилик намойиши ўтказдилар. Намойишчилар: «Халқ, ҳушёр бўл, сотқинлар тўнтаришга ҳозирлик кўрмоқдалар» деган шиорларни баралла айтдилар. Америка элчихонаси олдида бўлиб ўтган митингда Эрон ҳарбий хизматчилари ўзларининг оятилла Ҳумайнига содиқ эканликларини билдирдилар ва АҚШ элчихонасини ишғол қилган студентларнинг Эронда Американинг «бешинчи колоннаси»ни фош этишдан иборат ишларини қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор қилдилар. Улар студентларни Эрон қуролли кучларидаги Америка агентларининг «жосуслик уясида» топилган рўйхатини эълон қилишга даъват этдилар.

ВИА АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

ВИА агентлиги хабар беради: ВСР Миллат мажлиси доимий комитетининг қарори асосида ВСР президенти Тон Дик Тханг ВСР ҳукуматида ишга тайинлаш ва ўзгаришлар тўғрисида декрет чиқарди.

Бош министр ўринбосари ва миллий мудофаа министри генерал Во Нгуен Зиап миллий мудофаа министри лавозимидан озод қилинди. Бу лавозимга генерал Ван Тиен Зунг тайинланди.

Бош министр ўринбосари ва ташқи ишлар министри Нгуен Зуй Чин ташқи ишлар министри лавозимидан озод қилинди. Бу лавозимга Нгуен Ко Тхать тайинланди.

Бош министр ўринбосари, давлат план комитетининг раиси Ле Тхань Нги шу комитет раиси лавозимидан озод қилинди. Комитет раислигига Нгуен Лам тайинланди. У, бош министр ўринбосари ҳам бўлди.

Бош министр ўринбосари Фам Хунг, шунингдек ички ишлар министри бўлди.

То Хиу Бош министр ўринбосари қилиб тайинланди.

Данг Вьет Тяу ташқи савдо министри лавозимидан озод қилинди. Бу лавозимга Ле Кхак тайинланди.

Шунингдек бошқа лавозимларга ҳам кишилар тайинланди.

(ТАСС).

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

Капитализм мамлакатларида синфий жанглар кучайиб бормоқда. Айниқса, февраль ойида меҳнат ва капитал ўртасидаги кураш янада кескинлашиб кетди.

Бир неча ҳафтадан буён Англияда металлургларнинг сўнгги ўн йил ичидаги энг катта забастовкаси давом этмоқда. Унда 100 мингдан ортиқ киши қатнашмоқда. Иш ташлаш натижасида мамлакатда чўян ва пўлат ишлаб чиқариш тўхтаб қолди. Лекин консерваторлар ҳукумати оммавий ишдан бўшатишларни тўхтатишни, иш ҳақи ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилаётган металлургларнинг адолатли талабини қондиришни асло хаёлига ҳам келтирмаяпти.

Иш ташловчиларни Британия оролларининг меҳнат аҳли қўллаб-қувватлаяптилар. Шефильд шаҳрида бир неча кун муқаддам меҳнаткашларнинг норозилик намойиши бўлиб ўтди. Уэльс вилоятининг касаба союзлари чақириғига кўра, қарийб чорак миллион киши бир кунлик забастовка эълон қилди. Улар «Бритиш стил корпорейшн» пўлат қуйиш корпорацияси маъмуриятининг бедодлигига қарши норозилик белгиси сифатида ишни тўхтатдилар.

Бошқа капиталистик мамлакатларда ҳам ижтимоий зиддиятлар кескинлашяпти. Америкалик ишчилар ва фермерлар ўз ҳуқуқларини тобора қаттиқ ҳимоя қилиб чиқмоқдалар. АҚШ меҳнат министрлиги хабар қилишича, ўтган йили мамлакатда 4800 та забастовка ўтказилиб, уларда икки миллионга яқин киши қатнашган.

Стачкалар, норозилик юришлари ва намойишлари ҳақидаги хабарлар Германия Федератив Республикаси, Италия, Канада, Испания ва бошқа капиталистик мамлакатлардан келмоқда. Иш ташлаш ҳаракати тобора кучайиб, кенгайиб бормоқда. Бу кураш фақат иқтисодий шиорлар остидагина бораётгани йўқ. Эндиликда у тобора кўпроқ меҳнаткашларнинг сиёсий курашига, социал ва демократик ҳуқуқлар учун курашга айланмоқда.

ҚАДИМИЙ МАДАНИЯТ ИЗЛАРИ

АЙРИТОМ ТОПИЛМАСИ

Термиз шаҳрининг кун чиқиш томонида, Амударё қирғоғида қадим замонларда будда ибодатхонаси бўлган Айритомда 1932 йилдан бери археологик қидириш ишлари давом этяпти. Ўша йили тасодифан топилган музика асбобларини ушлаб турган бир йигит билан икки аёлнинг тасвири ўйиб ишланган тоштахта фан оламида катта шов-шувларга сабаб бўлган эди. Сўнгра бу ердан археолог олим М. Массон бошчилигидаги экспедиция шундай ёдгорликлардан яна 7 тасини қазиб олган ва уларни Ленинграддаги Давлат Эрмитажига топширган эди.

Шундан кейин 1937 йилда ва 1964—1966 йилларда ўтказилган қазишмалар чоғида эрамизнинг бошларида Айритомда шаҳар тусига кираётган катта қишлоқ бўлганлиги тасдиқланди. Археологик қазишмалар натижасида ғишт пиширадиган хумдонлар, идиш-товоқлар, будда ибодатхонаси, аҳоли яшайдиган бинолар бўлганлиги аниқланган эди.

Ўтган йилнинг февраль ойидан буён бу ерда Тошкентдаги Халқлар дўстлиги орденли, Ҳамза номли санъатшунослик институтининг катта илмий ходими Б. Турғунов бошлиқ экспедиция яна археологик қазиш ишларини давом эттиряпти. Қазилмалар Айритомда милоддан аввалги I, II асрларда қурилган мустаҳкам истеҳком бўлганлигини, кейинчалик эса будда ибодатхонаси ҳам қурилганлигини тасдиқлади. Энг муҳими шундаки, бу ердан иккита одам ҳайкали ўйиб ишланган, пастки қисмига ёзувлар битилган тоштахта топилди.

Тоштахта яхлит оҳактошга тарашлаб ишланган бўлиб, баландлиги 92, эни 78, қалинлиги 32 сантиметрни ташкил этади. Унинг пастки қисмидаги номаълум ёзувлар 6 қатор бўлиб, 200 дан зиёд ҳарфдан иборат. Айритомлик ҳайкалтарош бактрия тилида битган бу ёзувларда юнон алифбеси асос қилиб олинган. Бу топилмадаги ёзувлар катта бир маънони ўзида мужассамлаштирганлиги сезилиб турибди. Мутахассислар тез орада бу муаммони ечиб берадилар.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

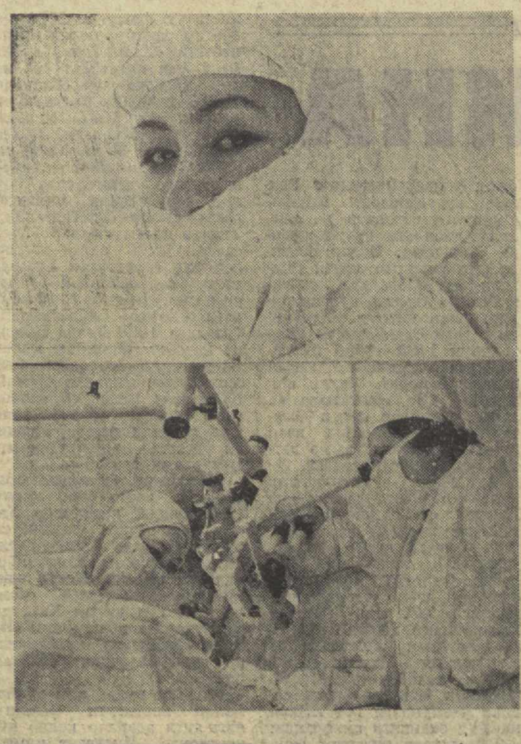

Тошкент область офтальмология касалхонасида ҳозир кўзи оғриган беморларни микрохирургия усулида операция қилиш қўлланилмоқда. Бу усул касалхонанинг уч бўлимида олиб борилаётир. Пастдаги суратда: олий категорияли шифокорлар Эльмина Файнер, Светлана Цирульникова, Нина Пономарева микроскоп ёрдамида операция қилаётирлар. Юқоридаги суратда: операция ҳамшираси Вера Шеретюк.

Г. Пун фотолари.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ОЛИМПИАДАГА МАРҲАМАТ

«ОЛИМПИАДА-80» ТАШКИЛОТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ И. Т. НОВИКОВ ТАСС МУХБИРИГА ЖАВОБ БЕРАДИ

«Олимпиада-80» ташкилот комитетининг раиси И. Т. Новиков бошчилигидаги комитет делегацияси Халқаро Олимпиада комитетининг навбатдаги 82-сессиясида қатнашиш учун 7 февраль куни Лейк-Плэсидга учиб кетди. Делегациянинг жўнаб кетишидан олдин ТАСС мухбири ўртоқ И. Т. Новиковга учраб: делегациянинг сафаридан кузатилган мақсад нима ва сиз, XXII Олимпиада ўйинларини ўтказадиган ташкилот комитетининг раиси сифатида АҚШ маъмуриятининг Москвада Олимпиада ўйинларига қарши бошлаган кампанияси хусусида нима дея оласиз? — деган саволга жавоб беришини илтимос қилди.

— Халқаро Олимпиада комитетининг сессиялари, айниқса, Олимпиада ўйинлари ўтказиладиган йилдаги сессиялари Олимпиада ҳаракатида ва бутун халқаро спорт ҳаракатида муҳим воқеадир. Бу сессияларда навбатдаги ўйинларга тайёргарлик юзасидан ташкилот комитетларининг ҳисоботларини тинглаш одат тусига кириб қолган. Олимпиада мусобақаларини ўтказишга, XXII Олимпиада ўйинларининг қатнашчилари ва меҳмонларини қабул қилишга тайёргарликнинг аҳволи тўғрисида сессия қатнашчиларига маълумот бериш сафаримизнинг асосий мақсадидир. Ташкилот комитетининг делегацияси (Москва Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов делегация составига киради) Халқаро Олимпиада комитетининг сессиясига Москва Олимпиадасини ўтказиш учун асосий ишларнинг ҳаммаси бажариб қўйилганлигини англаган ҳолда бормоқда. Биз ўз ҳисоботимизда Олимпиадага хизмат қиладиган кўпчилик спорт иншоотлари ишга туширилганини, бу иншоотлар замонавий спорт-технология асбоб-ускуналари ва анжомлар билан, ғоят аниқ ишлайдиган судья ахбороти аппаратлари билан таъминланганини қайд этамиз. Москва, Олимпиададаги хизмат қилувчи бошқа шаҳарлар — Таллин, Ленинград, Киев ва Минск бутун «Олимпиада оиласи»ни — спортчиларни, расмий кишиларни, фахрий меҳмонларни, журналистларни, шунингдек кўпдан-кўп туристларни шодиёна кутиб олишга тайёр.

Беш йилдан ортиқ вақтдан бери давом этиб келаётган тиғиз ва хилма-хил ишлар ҳозир энг масъулиятли, туғалловчи босқичга келди. Шу даврда биз тайёргарлик ишларини тугатиш ва ўйинларни ўтказиш масалаларини Халқаро Олимпиада комитети билан муҳокама қилишимиз, унинг маслаҳатлари ва тавсияларини олишимиз, айниқса, муҳим.

Шуни таъкидлаб ўтиш лозимки, жамики ишларимиз давомида биз Халқаро Олимпиада комитети билан, халқаро спорт федерациялари ва миллий Олимпиада комитетлари билан жуда мустаҳкам амалий алоқалар боғлаб турибмиз. Халқаро Олимпиада комитетининг бўлиб ўтган сессияларидаги ҳисоботларимиз маъқулланди. Лейк-Плэсидда ҳам шундай бўлишидан умидвормиз ва яна бир неча ойдан кейин Олимпиада ўйинлари очилиши арафасида Халқаро Олимпиада комитетининг 83-сессияси Москвада ўтказилишига навбат келганида ташкилот комитети билан Москва шаҳар Совети ижроия комитети XXII Олимпиада ўйинларини ўтказишга тўла равишда тайёргарлик кўриб қўйилгани ҳақида маълумот берадилар. Ўйинларда қатнашиш тўғрисидаги таклифномалар ҳамма миллий Олимпиада комитетларига 1980 йил 17 январда юборилди, биз Олимпиада ўйинларининг ҳамма қатнашчиларини меҳмондўстлик билан кутиб олишга мунтазирмиз.

Москвадаги Олимпиада-80-га қарши АҚШ маъмурияти бошлаган кампанияга келганда, бу хусусда қуйидагиларни айтиш мумкин:

Халқаро Олимпиада комитетининг 1974 йил октябрида қабул қилган қарори натижасида Москва XXII Олимпиада ўйинлари ўтказиладиган жой бўлиб қолган. Олимпиада ўйинларини ўтказиш ёки ўтказмаслик, бекор қилиш ёки бошқа жойга кўчириш масаласи у ёки бу арбобларнинг субъектив нуқтаи назарларига, сиёсатдаги беқарорликларига боғлиқ бўлмаслиги керак.

Биз Олимпиадага тайёргарлик кўриш чоғида Олимпиада хартиясининг қоидаларига қатъий амал қилдик, ўз зиммамизга олган ҳамма мажбуриятларни аниқ бажариб келдик ва бажаряпмиз. Ана шу ишларнинг ҳаммасида биз Совет давлатидан мадад ва ёрдам олиб турдик, Совет давлати Олимпиада ўйинлари ўтказилаётган вақтда Олимпиада комитетига кафолат берган.

Олимпиада ўйинлари ҳозирги инсоният ҳамжамияти турмушига энг эътиборли халқаро спорт мусобақалари тарихасидагина эмас, шу билан бирга, халқлар ўртасидаги муносабатларда ҳамжиҳатлик ва дўстлик, холис ният, тинчликни мустаҳкамлаш муҳитини вужудга келтиришга кўмаклашадиган воқеа ҳам бўлиб кирган.

Биз аминмизки, Халқаро Олимпиада комитетининг, жуда кўпчилик миллий Олимпиада комитетларининг, халқаро спорт федерацияларининг ақл-идроки ва вазминлиги, Олимпиада ҳаракатини ривожлантириш истиқболларини англаши муайян сиёсий кучларнинг Москва Олимпиадасига қарши ва шунингдек, умуман Олимпиада ҳаракатига қарши қўпорувчилик режалари рўёбга чиқишига йўл қўймайди.

Шунга биноан, биз 19 июль куни Москвада В. И. Ленин номли Марказий стадионда очиладиган XXII Олимпиада ўйинларига ғоят жадаллик билан ҳозирлик кўришни давом эттираверамиз.

ШАХМАТ:

ЧИРЧИҚЛИКЛАР ҒОЛИБ

Чирчиқнинг «Чимён» командаси шахматчилари Наманганда ўтказилган «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти марказий Совети биринчилигида муваффақиятли қатнашдилар. Улар барча учрашувларни мағлубиятсиз якунлаб, 22 очко тўплашди. Ғолиблар жамият чемпиони унвони билан бирга Бутуниттифоқ мусобақасида Ўзбекистон спорти шарафини ҳимоя қилиш ҳуқуқини ҳам қўлга киритдилар.

Мусобақалар мезбони Наманган шахматчилари иккинчи, бухоролик шахматчилар эса, учинчи ўринни эгаллашди.

ШАШКА:

ИККИ ЙИЛДАН СЎНГ

Республика шахмат-шашка клубида Ўзбекистон биринчилиги учун аёллар ўртасида мусобақалар тугади. Фарғоналик мастерликка номзод З. Сафина турнир давомида пешқадамлик қилиб, Ўзбекистоннинг энг кучли шашкачиси номини олишга сазовор бўлди. У ўн учрашувдан олтитасида ғолиб чиқиб, тўрт ўйинни дуранг натижа билан тугатди.

Чирчиқлик Ф. Будаева (6,5 очко билан) иккинчи ўринни, тошкентлик шашкачи З. Петрова эса учинчи ўринни эгаллади.

Мусобақалар натижасига кўра, З. Сафина республика терма командаси составига киритилди. У ўз дугоналари билан СССР кубоги учун беллашувларда қатнашади.

ҚИЛИЧБОЗЛИК:

ПУХТА ТАРАДДУД

Ўзбекистон қиличбозлари Бутуниттифоқ мусобақаларига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. «Ёшлик» спорт манежида ўсмирлар ўртасида шахсий-команда биринчилиги ўтказилди.

Тошкентлик қиличбозлар — «Буревестник» жамиятининг аъзолари мусобақанинг олтин медалларини олишди. Т. Берёзина ва Н. Данилкин ўз рақибларини енгиб, ҳурмат шоҳсупасининг биринчи поғонасига кўтарилишди.

Умумкоманда биринчилигида ҳам «Буревестник» спортчиларининг қўли баланд келди. Улар «Меҳнат» ва «Спартак» жамиятлари спортчиларидан олдинга ўтиб кетишди. Мусобақада ғолиб чиққан спортчилар Самарқандда ўтказиладиган мамлакат шахсий биринчилигида куч синашадилар.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

ЁШЛАР ЮТУҒИ

Пермда мамлакат ёш атлетикачиларининг мусобақаси бўлиб ўтди. Фарғоналик спартакчи О. Моругина 800 ва 1500 метр масофага югуришда маррага биринчи бўлиб келди. Унинг клубдош дугонаси Л. Кирюхина эса 400 ва 800 метр масофага югуришда иккинчи ўринни олди.

Команда мусобақалари якунига кўра республикамиз енгил атлетикачилари учинчи ўринни олдилар.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЙЎЛБАРСЛАР КАМАЙИБ КЕТМОҚДА

Ғарбий Бенгалия штатидаги Сундербан миллий парки Ҳиндистондаги энг йирик йўлбарс қўриқхоналаридан бири ҳисобланади. У беш минг квадрат метрни эгаллайди ва бу ерда 245 та йўлбарс яшамоқда. Ҳайвонлар олти йил мобайнида тўрт баравар кўпайди.

Ҳиндистонда ярим аср илгари 40 мингга яқин йўлбарс бор эди. Ўрмонларни кесавериш ва йўлбарсларни шафқатсизлик билан қиравериш натижасида 70-йилларнинг бошларига келиб бу ҳайвонлар сони бир ярим мингтагина қолди, холос.

Йўлбарсларни кўпайтириш мақсадида Сундербан миллий паркида кўп ишлар қилинди: ҳайвонлар учун ҳовузлар қазилди, жониворлар пухта асралиб, боқилмоқда. Йўлбарсларни овлаш чеклаб қўйилди.

Ҳиндистонда ҳозирги вақтда 2500 га яқин йўлбарс сақланиб қолган. Мадхья-Прадеш, Жамму, Кашмир штатларида йўлбарслар учун учта катта янги қўриқхона барпо этилмоқда.

БАРС ФЕРМАСИ

Литва ССРнинг Каунас шаҳридаги ҳайвонот боғида барс етиштирадиган дунёда энг катта фермалардан бири очилди. Бу ерда боқилаётган 30 та барсдан насл олинмоқда.

Литвалик зоологларнинг муваффақиятига барслар учун мумкин қадар табиий шароитга яқинлашадиган муҳит яратилиши яхши кўмак берди. Ҳайвонот боғида ғорлар қазилган, дарахтлар таналари тик қилиб ўстирилган. Вазни эллик килограмм келадиган бу ноёб ҳайвонлар ана шу дарахтларга чиқиб-тушиб юришади. Овқатланишлари учун махсус «меню» тузилган.

ДАЛАЛАРГА ОБИҲАЁТ

Оҳангарон сув омбори баҳорги суғориш пайтигача 116 миллион кубометр сув сиғдира олади. Бу эса ўтган йилдагига нисбатан 20 миллион кубометр кўпдир. Гидросозлар сунъий денгизнинг тўғонини белгиланган муддатидан анча олдин 66 метр баландликкача етказдилар. Унга 2,3 миллион кубометр тупроқ ётқизилди. Тўғоннинг таги мустаҳкамланди. Резерв сув чиқариш учун ер ости тоннели қазиб ҳам тугалланди.

Сув омбори шу йил баҳор фаслидаёқ Пискент ва Оҳангарон районларининг далаларини сув билан таъминлашни яхшилайди. Қурилиш ишлари батамом тугаллангандан кейин сунъий денгиз 250 миллион кубометр сув сиғдира олади.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

11 — 17 ФЕВРАЛЬ

11 ФЕВРАЛЬ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ўсмирлар ижоди. 10.35 — Эркакча гап. Бадиий фильм. 12.05 — Концерт. 12.30 — Ҳужжатли фильмлар. 15.00 — Янгиликлар. 15.20— Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Балет сюитасидан парчалар. 16.20 — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига. 17.20 — Онамларнинг мактаби. 17.50 — Польша бўйлаб. 18.40 — Беш йиллик. Якунловчи йил. 19.10 — Совет композиторларининг қўшиқлари. 19.30 — Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.15 — Волейбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — Автомобилист (Ленинград). 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — 23.40 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

17.55 — Мультфильм. 18.10 — Жонажон ўлка. 18.40 — Ёшлик. 19.15 — Сара уруғ — ҳосил бўлиқ. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Опера солистлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ғазал оқшоми. 21.30 — Время. 22.15— «Сатурн» пайидан. Бадиий фильм. 23.35 — Бугун оламда нима гап.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Қизиқарли математика. 20.55 — Врач маслаҳатлари. 21.10 — Олий математика. 22.10 — Бу қишлоқ Қабристон.

12 ФЕВРАЛЬ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Мультфильм. 10.25 — Алёша Птицин характерини шакллантиряпти. Бадиий фильм. 11.35 — Ҳайвонот оламида. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Телестадион. 16.40 — Бизнинг университет. 17.35 — Концерт. 18.15 — Орлёнок. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 19.55 — Ленин Польшада. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.15 — Дўстларимиз чеҳраси. 23.00 — Дунё воқеалари. 23.15 — 24.00 — Р. Штраус. «Дон Кихот» симфоник поэмаси.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ.

I.

18.20 — Сўз кетидан сўз келар. 18.45 — Нурафшон давра. 19.10 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 —Время. 22.15 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.30 — «Сатурн»нинг тугатилиши. Бадиий фильм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Эстетика асослари. 21.05 — Физика. 22.05 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 22.35 — Д. Пеев. Еттинчи қадаҳ. Театр. 1-қисм.

13 ФЕВРАЛЬ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Ленин Польшада. Бадиий фильм. 11.50 — Концерт. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Шахмат мактаби. 16.20 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 16.50 — Горчичилар, қаердасиз? 17.20 —В. Моцарт. 20-симфония. 18.00 — Ёшлар адреслари 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фильм-концерт. 20.05 — Врач суҳбатлари. 20.35 — Спектакль. 21.30 — Время. 22.15—23.15 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. Хоккей. СССР —Япония терма командалари. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Физикадан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Сузиш бўйича қишки Ўзбекистон чемпионати. 12.30 — Электромагнит нурланиш шкаласи. 13.00 — «Сатурн» пайидан. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.25 — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги олдидан. 18.45 — «Зангори экран» почтаси. 19.15 — Мўл ҳосилга пухта замин. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Балетнинг яратилиши. 20.20 — Хива гиламлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Бахт тароналари. 21.30 — Время. 22.15 — Ғалабадан сўнгги жанг. Бадиий фильм. 1-серия. 23.35 — Бугун оламда нима гап?

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Сайловдан сайловгача. 20.55 — Физика. 21.55 — Д. Пеев. Еттинчи қадаҳ. 2-қисм.

14 ФЕВРАЛЬ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Горчичилар, қаердасиз? 10.45 — Спектакль. 11.40 — Киносаёҳатчилар клуби. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Рус тили. 16.40 — Концерт. 17.00 — В. Гаршин туғилган куннинг 125 йиллиги. 17.45 — Мураббий. 18.15 — Халқ оҳанглари. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фильм-концерт. 19.50 — Шаҳарни асраб қолинг. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.15 — XIII қишки Олимпиада ўйинларининг тантанали очилиши. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30—23.45 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Зоологиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Санъат ғунчалари. 12.30 — Ўрта Осиё қушларининг хилма-хиллиги. 13.00 — Ўзбек шоирларининг янги таржималари. 13.25 — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган Ўзбекистон пионерларининг йўқламаси. 13.55 — «Сатурн»нинг тугатилиши. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Илҳом. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Қишлов — масъулиятли давр. 22.30 — Ғалабадан сўнгги жанг. Бадиий фильм. 2-серия.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 Эстетика асослари. 21,05 — Химия. 22.05 — Табиатга муҳаббат. 23.35 — Д. Пеев. Еттинчи қадаҳ. 3-қисм. 23.45 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. Бинокор (Тошкент) — Локомотив (Москва).

15 ФЕВРАЛЬ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 10.10 — Шаҳарни асраб қолинг. Бадиий фильм. 12.50 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — Москва комсомолининг ишлари. 16.00 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. Хоккей. ЧССР — АҚШ терма командалари. 17.45 — Аслида йўқ шаҳардаги саргузашт. Бадиий фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Сайловдан сайловгача. 19.40 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. Хоккей. СССР — Голландия терма командалари. 21.30 — Время. 22.15 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 22.30 — Санъатнинг сеҳрли кучи. Бадиий фильм. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.50—00.20 — Анна Герман куйлайди.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Қўғирчоқ фильм. 12.25 — Фонарик. 12.55 — Болагинам. Бадиий фильм. 14.10 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Иккинчи она тилимизни ўрганамиз. 18.55 — Меҳнат интизоми — ишчининг виждони. 19.15 — Ноз-неъмат бунёдкори. 19.30 — Ахборот. — 19.45 — Ёзувчи ва замон. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Бугун оламда нима гап? 22.45 — «Бўрон» операси қўйилганлигининг 40 йиллиги олдидан.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 20.55 — Шу ерда рақсга ўргатишади. 21.25 — Математика. 22.25 — Номингни унутма. Бадиий фильм.

16 ФЕВРАЛЬ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 10.10 — АБВГДейка. 10.40 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.10 — Скрипка миниатюралари. 11.25 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.55 — Спортлото. 12.10 — Поэзия. 13.00 — Музикали абонемент. 13.45 — Москвичка. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Қуёш омборхонаси. 16.15 — Мультфильм. 16.35 — Время. 17.10 — Хатларингиз асосида. 17.45 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 18.55 — Концерт. 19.10 — Бизнинг обзор. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов олиб боради. 19.55 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 20.30 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 21.30 — Время. 22.15 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 22.30 — Санъат усталари ва ижрочи ёшлар концерти. Концерт тугагач, янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Юмор телевизион театри. 10.50 — Спорт программаси. 11.20 — Фильм-концерт. 12.15 — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги олдидан. 12.45 — Ота-оналар университети. 13.15 — Тенгдошларинг ижоди. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — До-ре-ми-фа-соль. 19.00 — Ҳайкалтарош Дамир Рўзибоев. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Лирик концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Тақдир инъоми. Кинокомедия.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.10 — Душанба кўрсатувлари.

17 ФЕВРАЛЬ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 10.05 — Будильник. 10.35 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.35— Здоровье. 12.20 —Тонгги почта. 12.50—Совет Иттифоқи бўйлаб. 13.00—Қишлоқ янгиликлари. 14.00—Музикали киоск. 14.30—Мангу даъват. Бадиий фильм. 7-серия. 15.35— XIII қишки Олимпиада ўйинларида. Хоккей. Канада — Финляндия терма командалари. 17.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Москва область милицияси ходимлари билан учрашув. 21.30 — Время. 22.00 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 22.15 — Хоккей. СССР — Польша терма командалари. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.40 — Мультфильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Ёшлик. 13.45 — — Кўк дафтар. Бадиий фильм. 15.10 — Реклама. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — Юлдузча. 19.10 — Шеърият дафтаридан. А. Орипов. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Мультфильм. 20.00 — Карнай овози. Фильм-концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ёшлик. 21.30 — Время. 22.00 — Эртага премьера.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

РЕКЛАМА ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.00 — Буратино кўргазмаси. 10.30 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.00 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.30 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 12.00 — Ёш ихтирочилар конкурси. 12.50 — СССР халқ артисти А. Борисов А. П. Чехов ҳикояларини ўқийди. 13.20 — Спортлото. 13.35 — Советлар ва ҳаёт. 14.05 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 14.50 — Мультфильм. 15.00— Дунё воқеалари. 15.15 — Алёша Птицин характерини шакллантиряпти. Бадиий фильм. 16.30 — Талабларингизга биноан учрашувлар. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов олиб боради. 17.30 — Концерт. 18.15 — Ҳайвонот оламида. 19.15 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 20.00— Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Спектаклнинг давоми. 22.55— Ҳужжатли фильмлар. 23.35 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Сўз кетидан сўз келар. 10.35 — Миниатюралар театри. 11.20 Спорт программаси. 11.50 — Концерт. 13.15 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 13.55 — Болалар учун телевизион театр. 14.50 — Ўзбекистон ССР давлат санъат музейи заллари бўйлаб. 15.20 — Замондас программаси. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Санъат ғунчалари. 19.00 — Давлат — бу биз. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Назм ва наво. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Назм ва наво музикали программасининг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Запасдаги аэродром. Бадиий фильм. 23.40 — Ҳужжатли фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.35 — Душанба кўрсатувлари.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Севги сатрлари. 9.30 — Ёшлик. 10.25 — Дугоналар. 11.30 — Фурқат кинофильмидан қўшиқлар. 12.00 — Камер куйлар. 12.45 — Катталарга болалар ҳақида. 13.00 — Чорвачилик комплекслари — давр талаби. 13.30 — Талабларингизга биноан музикали учрашувлар. 14.00 — Ленинча зарбдор вахтада. 16.00 — Сайловчиларнинг талабларига биноан концерт. 17.30 — Ҳинд куйлари. 18.15 — Турмуш маданияти ва урф-одатлар. 19.45 — М. Ҳасанова куйлайди. 20.25 — Дўстларимиз эстрадаси. 21.00 — Халқаро шарҳловчилар даврасида. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.28 — Ў. Умарбеков. Одам бўлиш қийин. Роман асосида радиоспектакль. 2-қисм.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/II да **Пётр Биринчи**, 10/II да **Золушка** (12.00), **Риголетто** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/II да **Тирик мурда**, 10/II да **Шошма, қуёш**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/II да **Олифта**, 10/II да **Тошкентнинг мозаний маликаси** (16.00 ва 19.30).

●

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун биринчи лига командалари ўртасида

ХОККЕЙ

13, 14 февралда
«ЛОКОМОТИВ» (Москва) — «БИНОКОР» (Тошкент).
17, 18 февралда
«КРИСТАЛЛ» (Саратов) — «БИНОКОР» (Тошкент).
Билетлар сотилмоқда.

●

КОРХОНАЛАР ВА МУАССАСАЛАР РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ТЕХНИКА УЙИ электрон-ҳисоблаш машинасида қуйидаги тематикалар бўйича ишлаш учун мутахассислар тайёрлайдиган

КУРСЛАР ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

СМ-1, СМ-3 базасида АСУТПни ишлаб чиқиш ва унинг тузилиши: Фортран ва Бийсик юқори даражали тилларида программа ишлаб чиқиш; ЕС ЭВМ техник воситалари.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 48-уй. Телефонлар: 33-34-64, 33-21-57, 33-28-18.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-31-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-53-35; Хоразм — 5-51-24; [illegible]

Р. 01785. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64585. Б.—33. 6